

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 11, 1986

Nr. 48

„Aušra“ pavyzdys šiandienai

(Tęsinys)

O tautos istorija! Kas iš jos padaryta? Kuo ji virto? Rusų istorijos priedėliu, „įrodančiu“, kad visa, kas tik gera pasitaikė mūsų praeityje, buvo nesavanaudiška rusų tautos dovana... Kiek šiandien apie savo tautos praeitį gali sužinoti jaunuolis iš vadovėlių, parašytų pagal okupanto nurodymus? Tai šlykštus pasipjau-dymas ant lietuvių tautos ir jos praeities!

Tikėjimas, Bažnyčia. Prieš ją nukreiptos priemonės tiesiog nurašytos iš Murovovo Kori-ko ir jo ipėdinių archyvų, dar kai kuo papildant. Tuomet draudė statyti kryžius. Ir dabar pastatytus negailestingai griaua. Tuomet neleido remontuoti bažnyčių. Dabar jas uždarinėja, paverčia sandėliais ir ateizmo muziejais. Tuomet stengėsi likviduoti vienuolynus. Dabar jie visiškai išdraskyti. Tuomet varžė ir trukdė dvasininkų darbą. Dabar prieš kunigus nukreipta visos ateistinės valdžios priemonės, pradedant teismais ir įstatymais, baigiant banditų ir žmogžudžių pagalba. Daug kunigų tuomet pabuvojo caro kalėjimuose ir tremtyje. Dabar dar daugiau dvasininkų yra perėję Gulagą. Tada stengtasi įpiršti stačiatikybe. Trėmimai į

Sibira, rusai kolonistai Lietuvoje, rusiška tvarka ir moralė, girtuokliavimas, kyšininkavimas, vagystės, biurokratiškumas... ir kiek dar daug kitų panašių analogijų, tartum bausių šmėklų, grįžtančių iš praeities ir vėl apninkančių lietuvių kūną ir sielą...

Tauta, neturinti politinės laisvės, visuomet yra mažesniame ar didesniame pavojuje. Pavojus yra didelis, kai maža tauta atsiduria didelės ir agresyvios valstybės valdžioje. O tokia padėtis buvo anuomet, tokia padėtis yra ir dabar. Tais laikais stengtasi numarinti miegančią tautą, dabar norima nužudyti tautos sielą! Vyksta fizinis ir dvasinis tautos genocidas.

XIX a. mokslininkai buvo susirūpinę išgelbėti mirštančios tautos palikimą. Dabar patį tautą turi susirūpinti išlikti gyvai! Niekas neįstengs numarinti tautos, jei ji ryžtingai stovi į kovą už savo gyvybę, egzistenciją ir laisvę. Tik reikia suprasti pavojų ir drąsiai, ryžtingai imtis konkrečių kovos priemonių.

Mokytis iš praeities! Neatsizadėti tuomet gintų ir dabar gintinų vertybių. O „Aušros“ pavyzdys kaip tik yra pamokantis ir padrašinantis!

P. Auronis

Lietuvių atstovai valst. departamente

Washingtonas. — Lietuvių katalikų informacijos centras New Yorke praneša, kad ketvirtadienį, kovo 6 d., valstybės departamentas buvo sukvietęs nevalstybinių organizacijų atstovus aptarti JAV liniją balandžio 15 — gegužės 26 įvyksiančių Europos Saugumo ir kooperavimo komisijos ekspertų konferencijoje Berne, Šveicarijoje. Šios konferencijos tikslas — apžvelgti tarpusavio santykių principų įgyvendinimą Helsinkio akto signatarų tarpe. Klausimai apima: žmonių tarpvalstybinius ryšius, įskaitant šeimų jungimą, santuokas tarp atskirų valstybių piliečių, turizmą ir tarpvalstybines keliones tarnybiniais reikalais.

Pastarime dalyvavo šeši lietuviai: Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos atstovas Joseph Simanis, Eltos vedėja Margarita Samatienė, Lietuvių informacijos centro vedėja Gintė Damušytė iš New Yorke, JAV Lietuvių Bendruomenės atstovė ir iš VLIKO — dr. Domas Krivickas ir Juozas Vitėnas.

Atidarydamas posėdį, naujai paskirtas Amerikos delegacijos vadovas ambasadorius Michael Novak supažindino susirinkusius į kitais prelegentais. Dalyvavo Rozanne Ridgway, valstybės departamento vicsekretorė Europos ir Kanados reikalams: James Montgomery, departamento žmogaus teisių ir humanitarinių reikalų vykdomas vicsekretorius, ir Michael Hathaway, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo komisijos vedėjas. Jie visi tarė žodį apie numatytą JAV vyriausybės kursą Berne konferencijoje ir prašė patarimų, kaip ji būtų galima papildyti ir patobulinti. Po kiekvieno pranešimo vyko

diskusijos, kuriose lietuviai aktyviai dalyvavo.

M. Samatienė teiravosi, ar Berne sesija bus atidaryta žurnalistams ir nevalstybinių organizacijų atstovams. JAV vyriausybė, kaip paprastai, pageidauja atviros sesijos. Gintė Damušytė pabrėžė, kad Berne sesijos kontekste reikia kreipti dėmesį į Sovietų Sąjungoje kalinamus bei prieš savo valią laikomus Amerikos piliečius. Kaip ryškų pavyzdį ji išskėle Chicago gimusio docento Vytauto Skuodžio atvejį.

J. Simanis priminė, kad sovietai užkirtė kelią popiežiumi Jonui Pauliui II vykti į katalikišką Lietuvą. Jis siūlė JAV vyriausybei šį faktą užkomentuoti konferencijoje kaip išskirtiną prasizengimą prieš visuotinos katalikų Bažnyčios vadą.

Ambasadorius Novak, atsakydamas į vieną klausimą, pagyrė Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, įvertindamas ją kaip svarbų, dėmesio vertą leidinį. Jis pabrėžė, kad Lietuvos katalikų padėtis yra tikrai unikali ir keblī. Tai vienintelė grupė, kurios nariai yra ne tik kalinami, bet ir atvirai sovietų terorizuojami fiziniais užpuolimais ir pan.

Konferencijoje, kuri tęsėsi nuo 10 val. ryto ligi 1 val., dalyvavo apie 70 nevalstybinių organizacijų atstovų.

— Pietinės Korėjos katalikų primas kardinolas Kim Sou Hwan savo pamokslė išreiškė pritarimą opozicijos reikalavimui keisti konstituciją, kad valstybės prezidentas būtų renkamas visų žmonių, o ne tik rinkiminės kolegijos. Korėjos katalikai sudaro tik 5 nuol. visų gyventojų, tačiau moralinė kardinolo įtaka yra gan didelė ir budistų tarpe.

Prezidentas Reaganas pasirašo reikalavimą, kad Kongresas paskirtų paramą Nikaragvos laisvės kovotojams. Už prezidento iš kairės: Baltųjų Rūmų štabo viršininkas Donald T. Reagan, gynybos sekretorius Caspar W. Weinberger, viceprezidentas George Bush, valstybės sekretorius George P. Shultz ir valstybės saugumo patarėjas admiralas John M. Poindexter.

Jūros dugne rado astronautus

Cape Canaveral. — NASA centras paskelbė, kad penktadienį vienas laivas, kuris ieško Atlanto vandenyno susprogdusio erdvėlaivio skeveldrų sonarinėmis bangomis, surado jūros dugne erdvėlaivio gulios kabiną. Ji guli 100 pėdų gylyje apie 25 mylias nuo Floridos pakrantės. Agentūros kalbėtojas pabrėžė reportieriams, kad dar nėra žinių, kokiame stovyje yra astronautų kūnai, tačiau nustatyta, kad kai kurių astronautų liekanos tebėra kajatėje, savo sėdynėse. Nasa agentūra paskelbė apie šį radinį žuvusiųjų šeimoms.

Praėjusį savaitgalį skeveldrų ieškojimo laivai suplaukė j radijo vieta. Daromi žygiai laivo kabina iš jūros iškelti ir parvežti į erdvės centrą. Iki šiol plati ieškojimo akcija surinko iš jūros apie 10 nuod. erdvėlaivio dalių. Visos dalys vežamos į didelį erdvės centro angarą ir ten rūšiuojamos.

Erdvėlaivis „Challenger“ buvo sunaikintas sausio 28 d., kai jis kilo nuo žemės. Sprogimo priežastis jau nustatyta. Viena iš raketų, kurios padeda laivui atsipėsti nuo žemės, turėjo savo keturių dalių viename sujungime plyšį, pro kurį ėmė vertis dujos. Jos užsidegė, įvyko sprogdimas, sunaikinęs raketą — greitintuvus, kieto kuro didžiulį tanką ir ant jo „sėdintį“ erdvėlaivį su septyniais astronautais.

Naujas portugalų prezidentas Soares

Lisabona. — Portugalijoje buvo inauguruotas demokratiškai išrinktas prezidentas Mario Soares, 61 metų socialistas. Iškilimėse dalyvavo daug užsienio svečių, jų tarpe penki valstybių galvos, aštuoni premjerai. Amerikai atstovavo viceprezidentas George Bush.

Naujasis portugalų prezidentas pasakė, jog jis bus prezidentu ne tik tiems portugalams, kurie už jį balsavo, bet — visiems. Jis rems dabartinę vyriausybę, nors jos premjeras palaikė rinkimuose jo oponentą.

Iki šiol įvairūs sonaro bangų ir radaro ieškojimo aparatai surado keliolika didesnių skeveldrų ir šimtus mažesnių dalių. Ieškojimo darbai tęsiasi. Kabinoje dar likę astronautų kūnai bus identifikuojami specialios patologų komandos iš Washingtono Walter Reed karinės ligoninės.

Tiksli erdvėlaivio kajatės vieta nenurodoma saugumo sumetimais. Pakrančių Sargybos laivai patruliuoja apylinkėse. Visiems laivams uždrausta plaukti į šią zoną. Kranai — kėlikai savo darbui turi turėti ramią aplinką, be jokių išorinių trukdymų.

Spec. ambasadorius tarsis dėl taikos

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas paskelbė, kad jis siunčia specialų ambasadorių Philip Habibą į Centrinę Ameriką. Tuo pabrėžiamas vyriausybės noras ieškoti taikos su Nikaragvos valdžia. Kartu prezidentas reikalauja, kad Kongresas paskirtų jo prašomas Nikaragvos sukileliams laisvas. Nikaragvos liaudis, lygiai, kaip Filipinų žmonės, turi teisę laisvai apsispręsti demokratinio būdu, pasakė prezidentas.

Paskirdamas Habibą diplomatinei iniciatyvai tęsti, prezidentas pabrėžė, kad derybos bus daug sėkmingesnės, jei Kongresas jam padės paskirdamas laisvas ir tuo sudarydamas spaudimą Nikaragvos režimui. Šią savaitę ambasadorius Habibas pradės pasitarimus su Salvadoro vyriausybe. Ambasadorius pareiškė, jog jis supranta, kad išsiderinti taikingą sprendimą nebus lengva.

— Pietų Afrikos policija, aiškindama, kas susprogdino Johannesburgo policijos įstai-gą, suėmė baltą moterį.

— Amerikos bedarbių skaičius vasario mėn. vėl pakilo. Texas ir Louisianoje bedarbių atsirado dėl naftos kainų smukimo. Kalifornijoje — dėl didelių potvynių žemės ūkio rajonuose, o Illinois sumažėjo pramonės įmonių darbų. Bedarbių nušimtis pakilo iš 6.7 iki 7.3.

TRUMPAI IŠ VISUR

JAV mutinės taryba baigė skaičiuoti Filipinų buv. prezidento ir jo palydos išsi-vežtą turta. Centrinis Filipinų Bankas gavo protokolo nuorašus. Lektuve rastos 22 dėžės su 27,744,585 pezais (1.1 mil. dol.). Teisingumo departamentas peržiūrės atsivežtus dokumentus, sąskaitas, vertybių popierius. Norima nustatyti, ar begliai neturi dokumentų, kurie įrodytų nelegalų Amerikos paramos Filipinams nukreipimą į privačias kišenes.

Buvęs JT sekretorius austras Kurt Waldheim spaudos konferencijoje paneigė jam metamus kaltinimus, kad jis buvęs naciis ir net buvęs karo metu dalinyje, kuris persekiojo Graikijos žydus ir kovojo prieš Jugoslavijos partizanus. Tai esąs šmeižtas prieš prezidento rinkimus Austrijoje, kur jis yra kandidatas į prezidento vietą. Rinkimai bus gegužės 4 d. Kaltinimus paskelbė „The New York Times“, minėdamas Amerikos Žydų Kongreso šaltinius. Waldheimas buvęs vertėju divizijoje, kuriai vadovavo gen. Alexander Loehr, kuris Jugoslavijoje buvo suaudytas. Opinių tyrimai Austrijoje parodė, kad Waldheimas populiarumas gerokai pakilo po jam paskelbtų kaltinimų.

Nikaragvos valdžia pakėlė gazolino ir maisto produktų kainas, tačiau pakėlė ir darbininkų atlyginimus net 50 nuos.

Padėtis Filipinuose

Manila. — Naujoje Filipinų vyriausybėje jau kilo ginčai dėl pačios vyriausybės kilmės. Parlamentas pažadėjo valdžiai savo paramą, nors parlamento daugumą turi nuverstas prezidento Marcos šalininkai. Pagal konstituciją ši Aquino vyriausybė nėra visiškai legali, nes ir rinkiminė komisija, ir parlamentas balsavimo laimėtojų pripažino Marcos. Kai kurie ministrai ir pati Aquino norėtų pavadinti dabartinę vyriausybę „revoliucine“. Kiti siūlo žodį „Jaikinaja“.

Kariuomenės vadovybė pašalino iš pareigų keliolika aukštų karininkų ir laiko juos

Ar Ispanija liks Nato sąjungoje?

Madridas. — Ispanija šią savaitę padarys sprendimą. Kovo 12 d. vyks balsuotojų referendumas, kuris nuspręs, ar Ispanijai pasilikti NATO organizacijoje, ar tapti pirma Europos valstybe, kuri iš NATO pasitraukė. Ispanija įstojo į NATO 1982 m., kai ją valdė centro partijų vyriausybė. Tuometinė opozicija, kuri stipriausia buvo socialistų partija, buvo prieš įstojimą ir žadėjo, perėmusi valdžią, ištraukti Ispaniją iš tos karinės organizacijos. Dabar, kai socialistai valdo Ispaniją, partijos vadai norėtų pasilikti NATO sąjungoje. Premjeras Gonzalez pabrėžia savo kalbose, kad reikia išlaikyti Europos solidarumą. Buvęs nemažas NATO priešininkas viceprejeras Alfonso Guerra pasakojo ispanų televizijoje, kad jis pakeitė pažiūras, susidūręs su valdymo realybėmis.

Ispanijos ir visos Europos komunistai, visokie pacifistai ir vokiečių „žaliųjų“ partija seniai agituoja ispanus balsuoti už pasitraukimą. Tos grupuotės visada buvo nusištačiusios prieš NATO. Nuomonę labiausiai pakeitė ispanų konservatoriai. Grupė, kuri įvedė Ispaniją į tą Vakarų Europos gynybos organizaciją, dabar vadovaujama Manuel Fraga, rekomenduoja balsuotojams susilaikyti nuo

balsavimo, nes šis referendumas esąs nereikalingas. Jei jau bus balsuojama, tai kiekvienas tegu balsuoja, kaip jam patinka, tvirtina Fraga. Stebėtojai įtaria, kad dešiniems šiuo metu svarbiau sukompromituoti socialistus, kad jų populiarus premjeras pasitrauktų iš vyriausybės, pralaimėjęs referendumą.

Socialistų vyriausybė referendumo lapuose pažada tris sąlygas. Pirmiausia Ispanija neintegruos savo karinių jėgų į NATO organizacijos jėgas. Ji niekad nesutiks, kad Ispanijos teritorijoje būtų išdėstyti branduoliniai ginklai ir ji derėsis, kad Ispanijoje būtų sumažintas Amerikos kareivių, laikomų aviacijos ir karo laivų bazėse, skaičius. Po šių apribojimų referendumo lape klausama: „Ar tu galvoji, kad Ispanijos interesai reikalauja pasilikti Atlanto sąjungoje pagal vyriausybės priimtas sąlygas?“

Keli spaudos praveisti viešosios opinijos tyrimai parodė, kad daugiau ispanų žada atsakyti „Ne“. Tokių, pagal „El Pais“ anketą, turėtų būti 36 nuos., kiti 26 nuos. pasisakė už priklausymą NATO sąjungai, o 19 nuos. sakė visai nebusuosių. Dar 19 nuos. pasakė nežiną už ką balsuoti.

Premjeras Gonzalez pasakė, kad jis priims tautos sprendimą, nežiūrint koks jis bebūtų. Jis nesakysiąs, ar jis pasitrauks iš vyriausybės, ar — ne. Jis prašysiąs parlamento respektuoti tautos nutarimą ir anuliuoti Ispanijos įstojimą į NATO 1982 m., jei tauta nutars, kad Ispanijai reikia būti neutraliai.

Vyriausybei skaudžiausia, kad kai kurie ispanų socialistų frakcija neremia savo vadovybę ir premjero Gonzalez. Kairieji seniai kovoja prieš NATO. Minėtas konservatorių vadas Manuel Fraga kaltina premjerą, kad šis nereikalingas referendumas ir buvo organizuojamas tik tam, kad kairieji socialistai būtų nutildyti. Ispanijos įstojimą į NATO Ispanijos parlamentas patvirtino pernai gruodžio mėn. net 95 nuos. balsų. Referendumas — nereikalingas. Jei premjeras Gonzalez pralaimės, tai taip jam ir reikia, tvirtina balsavimą boikotuoti pasirengę dešinieji politikai ir net katalikų Bažnyčios vadai. Vyskupų Konferencija viename pareiškime kritikavo vyriausybės sąlygas referendumo lapeliuose. Ten „NATO“ visai neminimas, o tik „Šiaurės Atlanto sąjunga“. Kitame pareiškime vyskupai ragina Ispaniją, nežiūrint ar ji bus, ar nebus Nato nare, kovoti, kad Europos kariniai blokai būtų panaikinti.

Referendumui artėjant, tvirtieji NATO priešai išėjo į gatves demonstruoti ir raginti neapsisprendusius piliečius pasisakyti prieš NATO.

KALENDORIUS

Kovo 11 d.: Konstantinas, Aura, Ziedūnas, Egiustė.
Kovo 12 d.: Innocentas, Fina, Galvirdas, Jorūnė.

ORAS

Saulė teka 6:11, leidžiasi 5:51.
Saulėta, temperatūra diena 45 L., naktį 35 L.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ŽUVIES TAUKŲ PAGALBA ŠIRDŽIAI (2)

Žuvies taukų pagalba yra net per gera, idant atrodytų tikru dailyku.

HMS Health Letter,
5 Febr. 1986

Kiekvieno gyvio kūnas susideda iš milijonų celių. Kiekviena jų turi apvalkalą — membrą. Žuvies taukai su maistu imami susiranda kelią ir pasiekia minėtą celių apvalkalą. Žinoma, jie ir į kraujuje esančių plokštelių (plates) apvalkalą patenka. Su tomis plokštelėmis pereita kartą čia susipažinome — jos dalyvauja kraujo krešėjime.

Kai žuvies taukų didelis kiekis atsiranda plokštelių apvalkale, tada pasikeičia tų plokštelių veikla. Čia ir yra svarbiausia žuvies taukų veikla. Apie ją kiekvienas apsišvieskime pakankamai.

Kraujo plokštelių veikla, apsaugant širdį

Apsirūpinusios žuvies taukais kraujo plokštelės ima skatinti savo apvalkalą esamas riebalines rūgštis pagaminti chemikalus vadinamus prostaglandiniais (prostoglandinai — jų yra įvairių porūšių). Tie chemikalai veikia į kitas plokšteles ir į arterijų vidines sienelės celes. Tie prostaglandinai atlieka svarbiausią darbą kraujo krešėjime. Čia kiek susikaupkime, idant suprastume tolimesnes žinias.

Viena rūšis tų chemikalų, vadinama Thromboxane, daro plokšteles lipnias ir skatina jas susisieti ir tas arterijos vidines sienelės vietas, kurios yra sužalotos.

Visi įsidėmėkime faktą, kad ta minėto chemikalo Thromboxano veikla, sulpinant plokšteles ant sužeistos arterijos vidines sienelės vietas, ir yra pati pradžia sklerozės (atherosclerosis), kuri toliau vystosi labai sudėtingai. Susipažinkime ir su tokiu sklerozės vystymusi. Taigi, plokštelė padėjo pamatą sklerozei. Ir štai kas toliau atsitinka.

Žuvies taukai mažina plokštelių lipnumą

Čia ir priename žuvies taukų tiesiog neįtikėtinais naudingą veiklą, kovojant su skleroze: jie mažina plokštelių lipnumą. Štai kaip tas geras darbas jiems pasiseka. Jis kiek sudėtingas. Nežiūrint to, mes kiek pavargdami su juo susipažinkime.

Minėtą plokštelių lipnumą didinanti medžiaga Thromboxane neatsiranda kūne iš nieko. Kūnas iš nieko jos nepagamina. Žmogus turi gauti su maistu žaliavos pagaminimui Thromboxanos. Ta su žmogaus maistu (pagrindiniai su javais ir sėklomis) kūno gaunama žaliava vadinasi Arachidonic rūgštis (Arachidonic acid, trumpiau — AA). Žuvies taukai suteikia kūnui labai panašią, bet gyvybiniai skirtingą medžiagą, keistu vardu vadinamą — eicosapentaenoic rūgštį (Eicosapentaenoic Acid, trumpiau — EPA).

Pastaroji žuvies taukų medžiaga (EPA) negali būti tuojau paversta į plokšteles sulipdinančią medžiagą (thromboxan): ją turi paveikti iš javų bei iš sėklų su maistu gauta medžiaga (AA). Tada toji žuvies taukų medžiaga (EPA) sumažina gamybą thromboxanos (ši, kaip žinome, sulipdina plokšteles) ir tuo pačiu sumažina lipnumą plokštelių — sumažina sklerozės patį prasidėjimą. Tai viena žuvies taukų nauda. Yra dar ir kita.

Žuvies taukai veikia dviem kryptim

Šitoks minėtas vyksmas greičiausiai būtų pajėgus apriboti plokštelių pajėgumą pradėti krešėjimą. Čia iš žuvies taukų gauta medžiaga (EPA) dar ir kitokią veiklą išvysto. Ji renka apvalkaluose celiu, išklojančiu vidinę arterijos sienelę.

Tos arterijos sienelės celės normaliai gamina cheminius

Marija Rokiuvienė (kr.) ir Antanina Adomėnienė stiprinasi sveiku maistu Alvudo pažmonyje Lietuvio sodybos užkandėje.

Nuotr. M. Nagio

nuosavus signalus išskyrus trukdantius plokštelėms susigrupuoti — sukrestėti. O žuvies taukų medžiaga (EPA) tuojau esti paverčiama į krešėjimą trukdantį medžiagą — prostacycliną (prostacyclin).

Tokiu būdu žuvies taukai veikia dvejopai gerai: balansuoja celiu siunčiamus cheminius signalus — tada plokštelių lipnumas esti mažinamas: tas lipnumas kaip minėta yra mažinamas ir žuvies taukuose esama medžiaga — EPA, nes pastaroji, veikianti iš grūdų-sėklų gautos medžiagos, sumažina plokštelių lipnumą per sumažinimą gamybos thromboxanos (pastaroji didina plokštelių lipnumą).

Išsėna, kad gėrimas žuvies taukų pasitarnauja sutrukdyti sklerozės vystymosi pačioje jo pradžioje.

Dar ne galas žuvies taukų gera darymo

Kur tau, dar negalas žuvies taukų istorijos. Iki šiol su žuvies taukais atlikti tyrimai nurodo, kad jie yra įvairiopa naudingi. Jau žinomą jų įtaką kraujo plokštelėms kovojant su skleroze. Su maistu imami žuvies taukai mažina kraujuje blogiausią cholesterolio rūšį — LDL (Low density lipoprotein). Taip pat jie mažina pakilusių kraujospūdį. O kai iš prigimties žmogus yra linkęs turėti labai riebių kraują trigliceridais — žuvies taukai dramatiškai — nuostabiai gerai sumažina ir šitą riebiųjų rūšių kraujuje.

Kuo daugiau gilinamasi į žuvies taukų veiklą, tuo daugiau atrodo, kad jie per gerai veikia, kad būtų galima patikėti. Jie ne tik gerina sveikatą arterijų, bet veikia ir prieš uždegimą. Už tai jie naudingi prieš įvairius uždegimus, įskaitant ir artritą, kurio atsiradime vyrauja uždegimas.

Tokiai žuvies taukų veiklai pagrindas yra labai panašus į jų įtaką jau minėtoms kraujo plokštelėms. Čia vėl žuvies taukų EPA lenktyniuoja su daržovių alieju esamu AA ir pakeičia gamybą cheminiu įtakotoju. Šuo atveju žuvies taukai slopina medžiagą vadinamą Lieukotrienes — ji skatina uždegimą ir kai kuriuos atsparumo vyksmus, kurie neigiamai pasitarnauja kūnui.

Atlikus sėkmingus tyrimus su gyvuliais, manoma, kad žuvies taukų medžiaga — EPA gali pagerinti mažiausiai tas ligas, kurios atsiranda pasekoje uždegimo ar imuniteto reakcijų. Po sėkmingų tyrimų su gyvuliais pradėta žuvies taukais gydyti artritą, odos liga psoriasis, vilkligė (lupus) ir inkstų uždegimas (nephritis). Taip pat ir kai kurios vėžio formos, kurių vystymesi, manoma, turi reikšmės minėtos Lieukotrienes, kurios slopina žuvies taukų medžiaga EPA. Iki šiol minėtų dažnai pasitaikančių ligų gydymas, bendrai imant, nėra sėkmingas. Todėl dabartinė medicina pradėjo labai domėtis žuvies taukais.

Žinoma, dar daug tyrimų reikės atlikti su žuvies taukais — tik tada apie jų veiklą galima bus tarti paskutinį žodį.

Naudingumas žuvies taukų gali būti dėl to, kad esti sumažinamas kiekis kitokių riebiųjų maiste. Nepaisant to, Olandijoje atliktais ir 1985 m. vasarą labai išgarsintais tyrimais remiantis išsėna, kad valgant žuvį, nors porą kartų per savaitę, galima susilaukti reikšmingo sumažinimo pavojaus širdies atakai.

Mūsų žinios apie arterijų sklerozę yra labai ribotos

Dar daug daugiau mes turime gauti žinių apie sklerozės vystymąsi. Dabar didžiausias darbas prieš sklerozę atliekamas mažinant kraujuje cholesterolio kiekį. Dabar jau žinoma, kad yra keletas svarbių pagrindinių dalykų sklerozei besivystant. Medicinai ateityje turės pasisekti kiekvieną dalyką sklerozę skatinantį paskyrą sukontroliuoti ir tuo būdu apsaugoti žmogų nuo širdies kraujagyslių ligos — širdies atakos ir stroko.

Dabar mums svarbu žinoti, kad reikia ne tik cholesterolį mažinti, bet ir nesveiką cholesterolio rūšį (LDL) paversti sveikesne jo rūšimi (High density lipoprotein, trumpai: HDL). Todėl ir toliau mes privalome mažinti gyvulinis riebalus maiste, liautis rūkiui ir pakankamai judėti — darbuotis, gimnastikuotis. Valgant žuvį — jos aliejų — visai nepriklausomai nuo kitų sklerozę mažinančių veiksmų gaus žmogus pagerinimą savos širdies ir kraujagyslių.

Dar atsimintinas geras dalykas — tai sumažinimas gyvulinis riebiųjų ir bendrai riebiųjų maiste ne tik saugos nuo širdies ir kraujagyslių ligos, bet ir nuo vėžio žarnose ir krūtys.

Kai kurios žuvys yra naudingesnės valgymui

Gausiausiai naudingos medžiagos (EPA) yra tose žuvyse, kurios gyvena giliame ir šaltame vandenyje. Tokios žuvys yra: lašiša (salmon), silkė, meckerel, bluefish ir menhaden. Šios žuvys turi savus riebalus sukurvusios raumenyse ir po oda. Kitos šaltame ir giliame vandenyje žuvys, kaip menkės (cod fish) turi sausą mėsą, o riebalus turi susikrovusios kepenyse. Todėl menkių mėsa turi mažai naudingos medžiagos (EPA), tik jų kepenys yra gausios taja naudinga — prieš sklerozę veikiančią medžiagą.

Tik čia nepamirštinas vienas atsargumas. Menkių kepenų aliejus turi daug vitaminų A ir D, kurie gali tapti nuodingais, jei naudosime juos dideliais kiekiais.

Todėl nepartina pradėti žuvies taukus naudoti vartojant COD Liver Oil arba reikia jo imti ribotą kiekį: nedaugiau kaip vieną — du valgomus šaukštus per dieną, kad gautum naudingą prieš sklerozę medžiagą — EPA.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvių Taryba, kreipdamasi į JAV-se gyvenančius tautiečius ir tautietes, pageidauja, kad, palaikant ryšius su okupuotos Lietuvos lietuviais, būtų vadovaujama 1974 m. White Plains, N.Y., veiksnių priimtais nutarimais: „Tuos ryšius mezgant ir palaikant, išeivijos lietuviams tenka vadovautis savo sveika nuovoka, sąžinės jautrumu ir tautiniu sąmoningumu, vengiant bet kurių veiksmų, kurie galėtų pakenkti Lietuvos valstybiniam tęstinumui ar lietuvių tautos pastangoms išlikti ir išsivaduoti iš okupacijos“.

Laikantis šių nutarimų Amerikos Lietuvių Taryba nepartaria išeivijos lietuviams organizuoti specialiai iš okupuotos Lietuvos propagandos tikslams išleidžiamų menininkų viešus parengimus ir juose dalyvauti, nes tai gali pakenkti Lietuvos laisvinimo tikslams.

Amerikos Lietuvių Taryba

Kartu gaunant su ta naudinga medžiaga galima per daug sunaudoti vitamino A ir D. Nemanoma, kad naudinga medžiaga EPA žuvies taukuose sukeltų kokių nors nerumų, nebent jei būtų imama žuvies taukai labai dideliais kiekiais.

Vėžliai naudinga valgyti

Iki šiol klaidingai buvo laikyti įvairių rūšių vėžliai turį daug cholesterolio. Klaida buvo padaryta cheminė. Dabar jau žinoma, kad vėžliai neturi cholesterolio, bet turi naudingos medžiagos kaip ir žuvis — EPA.

Naudinga yra patarti žmonėms dabar naudoti žuvies ir vėžių vietoje raudonos mėsos, bent du kartus savaitėje reikia žuvisi gardžiuotis. Žuvies taukai čia Amerikoje gaunami kapsulėse. Jų vienos per dieną žmogui pakanka.

Grenlandijos eskimai gauna naudingą medžiagą EPA ne iš žuvų, bet iš banginių, ruonių ir kitų didelių jūros žinduolių. Mat žinduoliai ryja žuvis, o žuvis ryja jūros maurus — planktonus. Pasirodo, kad pagrindinis šaltinis naudingos medžiagos žuvyse — EPA ir yra tie maurai — Planktonai. Iš jų apturi naudingą prieš sklerozę medžiagą žuvis ir patalpina savuose taukuose.

Išvada. Visomis priemonėmis kovokime su skleroze, įskaitant ir žuvų taukų naudojimą. Geriausiai pasiegsime, jei grįšime į pasninkus laikus ir pasninkausime dvi dienas savaitėje. Tuo būdu su žuvies pagalba mes sėkmingiau išvengsime širdies atakų ir stroko. Sėkmes visiems tokiame sveikame darbe!

Pasiskaityti. HMS Health Letter, 7 February 1986, Harvard Medical School, Boston.

Prie Dievo skrendama ne tiek gėniu ar mokslo sparnais, kiek — meilės. Kas nori jėiti į tikėjimo šventovę, tasai neturi sakyti: „Noriu matyti“, bet privalo sakyti: „Noriu mylėti“. Meilės kelias visada veda į tikėjimą.

Bougaard

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-181000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 25th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas preneratas nesuunciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gaus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyso avso nuožūra. Neusuudotų straipsnių nesuavo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaako. Skelbimų kainos priuončiamos gaus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(Augiari nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušeris ir moterų ligos
Ginekologė Chirurģija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Iei neatsilepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; Šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUČAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu vėnu
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

DR. S. LAI
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 4-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4;
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybe — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybe — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
Kitos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; Namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Meniškai lietuviškas unikumas Jurgio ir Martos Bakšų namuose Chicagoje. Marquette Parke. Gražiausi mežginiai — Kaledines eglutes papuošalai numegzti Martos.

Nuotr. M. Nagio

MENINĖ ATGAIVA

Meninė kūryba yra tarptautinė, bet kartu ir tautinė ta prasme, kad liečiamos tautinės temos. Menas dažnai panaudojamas ir propagandai, bet iš tikrųjų jis turi būti tik meninė atgaiva, kultūrinė srityje pažanga ir žmogaus sielos pakilimas nuo grynai medžiaginių dalykų iki dvasinio pasitenkinimo. Dėlto mūsų išsiviję dažnai reiškiasi meno parodomis, literatūriniais vakarais, koncertais, kuriuose išgirstame muziką ir dainą. Tai ir yra pakilimas meninėje srityje, kuri kasdienybės yra užtrinama juodomis dėmėmis, užpilama dulkiomis, nes kasdienybė niveliuoja ne tik gyvenimą, bet ir patį žmogų.

Meno kūryba, ar tai būtų ji grožiniu žodžiu, ar išreikšta paveikslu, skulptūra, architektūrinio pastatu, ar tai būtų daina ir muzika, yra žmogaus talento apraška. Vienam duota daugiau ir didesnių talentų išreikšti iš negyvos medžiagos gyvą paveikslą ar vaizdą, iš gamtoje girdimų garsų sukurti muzikos ar dainos melodijas, kurios patrauktų ne tik ausį, bet ir sielą. Menas gali būti grynas menas, bet taip pat gali ir turi būti pasigrožėjimui ir dvasios pakilimui, kad minėtoji kasdienybė pasikeistų žmogui, aplinkoje ar tam tikrose gyvenimo sąlygose. Šiuo atveju išsivijoje galima pasireikšti tik tokiu menu. Tai ir mėginama duoti tik tokią meną kūrybą, kuri primintų savo suprantamą kūrybinį pasireikimą.

Taip pat yra tokių kūrinių, kurie nesena, kurie savo laike ir net laikui keičiantis reiškiasi kompozicija, muzika, daina, spausdintu žodžiu, kaip amžinai vertingi kūriniai, kuriuos priima visos kartos ir visi laikai. Tai menas, kuris pergyvena laiką ir žmonių nuomones, nors kartu eina ir naujos meno apraiškos, kurios išreiškia dabartį, dabartinį žmogų ir jo mąstyseną.

Beveik kasmet „Draugo“ dienraščio vadovybė duoda meninę atgaivą savo skaitytojams ir tiems lietuviams, kurie meninės atgaivos laukia. Tai reiškiasi koncertu, paroda ar grožiniu žodžiu, kaip romano pristatymas, su juo einantis koncertas, poezija ar panaši kūryba. Ne dėl to daromi tokie kultūriniai renginiai, kad užimtų tik laiką menine išimtinė kūryba, kurios negalima rasti paprastose kasdienybėje. Kasdienybė supilkina patį laikraštį ar dienraštį, kasdienybė pasidaro nuobodžiai žmogui, kai jis iš ryto atsikelia darbai ir vakare eina gulėti su mintimi, kad rytoj vėl reikės vilkti tą patį kasdienybės jungą. O meninė kūryba, ar ji būtų klasikinė ar moderni, teikia atgaivą dvasiai, atitraukia bent valandai nuo kasdienos.

Siem „Draugas“ negalėjo supažindinti su nauju premijuotu romanu. Dailiojo žodžio dailumo nebuvo konkurse pasiekta gal ne dėl autorių kaltės. Bet užtat duodamas koncertas, kuriame pasireiškė tokie solistai, kaip Arnoldas Voketaitis ir Daiva Mongirdaitė. Jais jau gėrėjosi ir gėrisi amerikiečiai ir kiti svetimtau-

ciai. Jų verta klausyti, nes jų dainose ir interpretuojamuose kūriniuose randama atgaiva, tobulėję dvasia ir valandai kitai atitūkstama nuo kasdienybės. O ta mūsų kasdienybė yra net skirtinga nuo vietos gyventojų, kurie jau per kartų kartas pripratę prie gyvenimo rutinos ir džiaugiasi poilsiu, kurio sulaukia savaitgaliais dirbantieji ar senatvės malonumais pensijon išėjusieji.

Su klasikiniais ir moderniais autoriais bus supažindinti klausytojai. Taip pat girdėsime ir lietuvių kompozitorių, kurie kūrė dainas pagal liaudies melodijas arba pagal savo talentus, kurie pasireiškė tik jų vienų sugebėjimais. Daugelis jų — klasikinių ir lietuviškų — bus negirdėti kūriniai, kuriuose atsispindės nemirštantieji talento pasireiškimai. Juos atliks Voketaitis ir Mongirdaitė, kurie jau nekartą žavėjo savuosius ir svetimtaučius savo dainomis.

Šis metinis koncertas, kurį rengia „Draugas“, nėra tik pasirodymas, kad dienraštis ir po septyniadešimt metų, kaip dienraštis, dar gyvena. Jo vadovybė nori parodyti, kad rūpinasi ne tik žiniomis, ne tik krikščioniško gyvenimo tobulumo pasireikimu, skaudžios persekiojamos tėvynės dalios parodymu, bet taip pat ir atkreipti dėmesį su skaitytojais, kurie arčiau gyvena, kad jie gaivindami menine kūryba, neužmirštų savęs ir savo tautos. Ji pavergtą dejuoja kasdien. Ji persekiojama kenčia diena iš dienos. Bet ji nemari ir dar gyva savo atsparumu, savo tikėjimu ateitimi, savo nepasidavimu pesimizmui ir likimo galiai.

Pavergtos tautos šauksmas auga išsivijoje ir tautos lūkesčiuose kultūriniais pasireikimais. Jis parodo, kad ne tik tauta persekiojimuose, bet ir išsivija, tautos dalis laisvėje, vienokio nusistatymo laisvės atžvilgiu. Mes ir norime duoti pasigerėjimo ta muzika ir daina, kuria gėrisi pasaulis. Mes norime duoti ir tą dainą kuria gėrisi lietuviai.

„Draugas“ jau daugiau kaip 76 metus tarnauja ne tik savo tautiečiams išsivijoje apsiurkinti savo talentais — balsu, muzika, žodžiu, bet ir gaivina jų tautinį įsitikinimą, kad jie išsilaikytų svetimuose vandenyse, kol bus reikalingi pavertiesiems ir pavergtai tėvynėi. Gal jau ne visi atsimeina savo tėvynę, gal kai kurie jos nėra nė matę, bet daugelis dar jaučia priklausomumą tai iš tėvų paveldėtai praeičiai, kuri yra likusi lietuvių tautos istorijoje.

Ateinantį sekmadienį susirinks visi tie, kurie nori dvasinės, meninės, kūrybinės atgaivos, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje pasiklausyti dviejų solistų — Dainos Mongirdaitės iš Bostono ir Arnoldo Voketaičio iš Chicago. Jie abu yra apskraidę Amerikos koncertų sales. Sol. A. Voketaitis yra dainavęs žymiųjų miestų operose ir gavinu to miestų gyventojus. Jie abu duos nemirštantį kūrybą ir abu savo balsais gaivins Chicago lietuvius.

Pr. Gr.

Kiekvieną kartą, kai mes parodomė abejingumą asmeniniam tobulumui; kiekvieną kartą, kai mūsų priemonės nesutaria su kilniaisiais mūsų religijos idealais — mes turime plačiai suprantamo farizeizmo apraišką, nes kiekvieną kartą yra prieštaravimo tarp to, ką skelbia mūsų lūpos, ir to, kas mes iš tikrųjų esame.

St. Šalkauskis

KOVOS SU RELIGIJA PROBLEMOS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Kovai su religija Sov. Sąjungoje yra įvairiausių institucijų. Jų tarpe pažymėtinas prie Sov. Sąjungos Mokslo akademijos atgaiva, tobulėję dvasia ir valandai kitai atitūkstama nuo kasdienybės. O ta mūsų kasdienybė yra net skirtinga nuo vietos gyventojų, kurie jau per kartų kartas pripratę prie gyvenimo rutinos ir džiaugiasi poilsiu, kurio sulaukia savaitgaliais dirbantieji ar senatvės malonumais pensijon išėjusieji.

Su klasikiniais ir moderniais autoriais bus supažindinti klausytojai. Taip pat girdėsime ir lietuvių kompozitorių, kurie kūrė dainas pagal liaudies melodijas arba pagal savo talentus, kurie pasireiškė tik jų vienų sugebėjimais. Daugelis jų — klasikinių ir lietuviškų — bus negirdėti kūriniai, kuriuose atsispindės nemirštantieji talento pasireiškimai. Juos atliks Voketaitis ir Mongirdaitė, kurie jau nekartą žavėjo savuosius ir svetimtaučius savo dainomis.

Šis metinis koncertas, kurį rengia „Draugas“, nėra tik pasirodymas, kad dienraštis ir po septyniadešimt metų, kaip dienraštis, dar gyvena. Jo vadovybė nori parodyti, kad rūpinasi ne tik žiniomis, ne tik krikščioniško gyvenimo tobulumo pasireikimu, skaudžios persekiojamos tėvynės dalios parodymu, bet taip pat ir atkreipti dėmesį su skaitytojais, kurie arčiau gyvena, kad jie gaivindami menine kūryba, neužmirštų savęs ir savo tautos. Ji pavergtą dejuoja kasdien. Ji persekiojama kenčia diena iš dienos. Bet ji nemari ir dar gyva savo atsparumu, savo tikėjimu ateitimi, savo nepasidavimu pesimizmui ir likimo galiai.

Pavergtos tautos šauksmas auga išsivijoje ir tautos lūkesčiuose kultūriniais pasireikimais. Jis parodo, kad ne tik tauta persekiojimuose, bet ir išsivija, tautos dalis laisvėje, vienokio nusistatymo laisvės atžvilgiu. Mes ir norime duoti pasigerėjimo ta muzika ir daina, kuria gėrisi pasaulis. Mes norime duoti ir tą dainą kuria gėrisi lietuviai.

„Draugas“ jau daugiau kaip 76 metus tarnauja ne tik savo tautiečiams išsivijoje apsiurkinti savo talentais — balsu, muzika, žodžiu, bet ir gaivina jų tautinį įsitikinimą, kad jie išsilaikytų svetimuose vandenyse, kol bus reikalingi pavertiesiems ir pavergtai tėvynėi. Gal jau ne visi atsimeina savo tėvynę, gal kai kurie jos nėra nė matę, bet daugelis dar jaučia priklausomumą tai iš tėvų paveldėtai praeičiai, kuri yra likusi lietuvių tautos istorijoje.

Ateinantį sekmadienį susirinks visi tie, kurie nori dvasinės, meninės, kūrybinės atgaivos, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje pasiklausyti dviejų solistų — Dainos Mongirdaitės iš Bostono ir Arnoldo Voketaičio iš Chicago. Jie abu yra apskraidę Amerikos koncertų sales. Sol. A. Voketaitis yra dainavęs žymiųjų miestų operose ir gavinu to miestų gyventojus. Jie abu duos nemirštantį kūrybą ir abu savo balsais gaivins Chicago lietuvius.

Pr. Gr.

Kiekvieną kartą, kai mes parodomė abejingumą asmeniniam tobulumui; kiekvieną kartą, kai mūsų priemonės nesutaria su kilniaisiais mūsų religijos idealais — mes turime plačiai suprantamo farizeizmo apraišką, nes kiekvieną kartą yra prieštaravimo tarp to, ką skelbia mūsų lūpos, ir to, kas mes iš tikrųjų esame.

St. Šalkauskis

Minties ir idėjų formuotojai sunkiausia darbo dalį palieka vietos administracijai (iš tikrųjų saugumui — KGB), kuri turi rūpintis, kad tikintieji išsivadėtų religijos. Nors praktiškai ateizmo propagandą dalis pavedama valstybės aparatui, vis tik institutas lieka pirmaeilis veiksnys visoje Sov. Sąjungoje. Oficiali tam darbu linija nustato partijos gen. sekretorius, užsienio reikalų, vidaus reikalų ir religijų reikalų ministrai. Bet vistiek instituto įtaka įvairiuose ateizmo skleidimo sprendimuose nesanti tik šalutinė.

V.J. Gorodaš, intelektualas, kalba apie šiuos dalykus kaip žinovas. Jis žino ir jaučia savo svorį, manosi tikrai galintis atsakyti į įvairius klausimus (kuriuos juokais pavadino „provokacijomis“). Prasideda pokalbis apie dabartinį popiežių Joną Paulių II.

— Ką jis manęs apie dabartinį popiežių, kuris važinėja po pasaulį skelbdamas teisingumą, taiką, gindamas žmogaus teises? — Popiežius, — dėsto Gorodaš, — yra stipri asmenybė, kaip jau ne kartą buvo pasakyta. Taip pat ir pop. Paulius VI buvo panašus, nors ne taip aiški, bet ir jo įtaka minios buvo žymi.

Šio nuolat važinėjančio popiežiavimo ypatumas, kokio nerandame katalikų Bažnyčios istorijoje, yra tas, kad jis kiekviena proga skelbia šūkius už taiką, teisingumą, tautų laisvę. Ši jo taip intensyvi veikla, jei yra įkvėpta nuoširdžios intencijos, siekia įgyvendinti tikrąją taiką, tikrąją žmogaus

laisvę. Tai pozityviai vertiname ir mes, netikintieji, nors mūsų sprendimas — kokiais keliais pasiekti teisingumo, gėrio pergalės žmogaus gyvenime, taikos — yra visai kitoks. Negaliu sutikti su popiežiaus išvadomis, kad ateizmas iš visų blogybių, kurios slegia žmoniją, esanti didžiausia blogybė. Galėčiau paminėti dešimtis autorių, kurie pripažinti, kaip materialistinė ideologija prisidėjo prie humanizmo pakilimo. Ne, šios popiežiaus išvados man nepatinka.

— Ar tai nebus priežastis, kad prieš porą metų nebuvo leista popiežiui aplankyti Lietuvos katalikų? — Kiek man žinoma, nebuvo jokio oficialaus prašymo iš Vatikano pusės. Buvo tik kalbos, iš kurių buvo galima spėti, kad popiežius norėtų aplankyti Lietuvą. Bet tai buvo tik kalbos, kurių nesekė konkretus, oficialus vizos prašymas. Taip visas reikalas ir pasibaigė dideliu triukšmu, tarsi sovietai sutrukdyt popiežiaus kelionę į Lietuvą. Tai buvo nemalonus nesupratimas.

— O kaip, ar būtų leista popiežiui aplankyti Sov. Sąjungos katalikus pvz. 1988 m., kai bus minima 1000 metų sukaktis nuo Kirilo ir Metodijaus gimimo? — Sprendimas priklausia sovietinei valdžiai. Dėl manęs — kodėl ne? Jei popiežius nori aplankyti Sov. Sąjungos katalikus, teatvyksta. Sovietai nieko neturi prieš pop. Joną Paulių II, dargi jį vertina, kai jis kalba apie taiką. Vizitas galėtų įvykti net anksčiau, negu kokie minėjimai, jei jis

neuzsimantų aplankyti ir kitus socialistinius kraštus. — Ar tai nėra baimė užsikrėsti „Lenkijos liga“? Jei taip, tai reiškia, kad Lenkijoje būklė nėra dar normalizuota, kaip skelbia Jeruzelskis.

— Iš įvykių Lenkijoje mes pasidarėme išvadas. Ten katalikų Bažnyčia sugyvena valstybe, bet ji nenori bendradarbiauti sprendžiant problemas, kurias lenkų visuomenė išgyvena šiame sunkiame jos istorijos periode. Sutarimas yra būtinas. Nuo jo priklauso ekonominės krizės nugalėjimas ir socialinės taikos sustiprinimas.

— Iš antros pusės — valstybė daro visa, kad toks bendradarbiavimas įvyktų: leista statyti naujas bažnyčias, suteikta galimybė spausdinti katalikišką spaudą. Mes esame įsitikinę, kad tik glaudus bendradarbiavimas tarp tikinčiųjų ir netikinčiųjų gali padėti kraštui nugalėti dabar jį slegiančius sunkumus.

— Religijos gajumas, praslinkus 70 metų po Spalio revoliucijos, ar nėra paskata partijai peržiūrėti savo santykius su religija, Bažnyčia? — Yra pastebimas religinis atgimimas visame pasaulyje. Lygiai ir Sov. Sąjungoje ima reikštis jo gaivalingumas. Sov. Sąjungos bažnyčias lanko ne vien seneliai, dykaduoniai, ignorantai, kaip dažnai rašoma laikraščiuose. Pamaldose dalyvauja ir jauni, mokyti, — tas rodo, kad per 70 metų po Spalio revoliucijos religija neišnyko, neužgeso, kaip buvo numatyta ir laukta. Bet čia reikia padaryti skirtumas. Susidomėjimas religija ne tiek ja pačia, kiek ji rišasi su istorija, kultūra, politika. Tik šioje plotmėje galima kalbėti apie religinį atgimimą. Technikos — mokslo revoliucija suformulavo pažadus ir teko rinktis tarp materializmo ir dvasinio pasaulio. Kai pažadai neįvyko, išaugo nusivylimas, apgailėjimas dėl pasirinkto kelio, o kaip reakcija — grįžimas į dvasinę sferą.

Pasakysiu dar daugiau, žmonėse išaugo istorinė sąmonė. Kai norima įsivaizduoti ateitį, atsigręžiama į praeitį. Jei mes galvojame apie praeitį, apie praeities istoriją, susiduriame su Bažnyčia, su jos funkcija amžių bėgyje. Ji yra didžiausia rusų tėvynės išraiška. Sunku įsivaizduoti, kad visa, kas įvyko, buvo be Bažnyčios įtakos. Taip lygiai

sunku įsivaizduoti ir ateitį be Bažnyčios. — Ar visas šitas religinis atgimimas yra sąmoningas įsitikinimas religijos svarba gyvenime? — Vadinkime, kaip norime, bet negalima paneigti pačio fakto.

— Betgi materializmo ir ateizmo propaganda kasdien tautų tikinimas religijos nyrkima. Spaudoje pasiepiami ir niekinami religinių apeigų dalyviai — jie ešą tik seniai, dykaduoniai, valkatos ir pan.? — Tai manicheiškas galvojimas. Yra pakilęs sovietų tautų mokslinis išsilavinimas, padaryta didelė šioje srityje pažanga. Todėl absurdiška teigti, kad bažnyčias lanko tik seniai ir suvaikę. Priešingai, auga skaičius turinčių mokslo laipsnius, kurie lanko bažnyčią. Tautai paneigti būtų paneigimas natūralaus kartų pasikeitimo. Negalima šaipytis iš fakto, kad bažnyčias lanko ir jaunimas. Vertčiau verta susimąstyti. Marksas teigė, kad reikia panaikinti religiją, — įsivaizduotą liaudies laimę, — kad liaudis išgytų tikrąją laimę. Jis tikėjo, kad, susikūrus socialistinei visuomenei, religija išnyks, vis augant materialistinei pasaulėžiūrai, kuriamai mokslo pažangos. Kada tai įvyks, mes, institutas, negalime numatyti. Bus gana ilgas istorijos periodas. Negalime atspėti kiek reikės laiko tokiam istoriniam procesui įvykti. Net ir praėjusio amžiaus pozityvistai nepajėgė to numatyti. Gal tai bus dešimties, gal penkių dešimčių, o gal ir viso šimto metų tarpas.

Taigi ir mes gyvename tikėjimu — baigę pokalbį šypsodamasis V.I. Gorodaš.

P.S. Suprantama, kad čia Gorodaš dėstytos mintys niekad nepasirodys sovietų vietos spaudoje. Jos, pamuštos netiesai ir melu, yra skirtos tik Vakaram klaidinti. Sapienti sat!

J. V.

CHARAKTERIO TVIRTUMAS

Asmenybe paprastai vadiname žmogų, turintį tvirtą valią. Joje fiziologiniai polinkiai susiduria su stipriomis kliūtimis — su valios pasipriešinimu: stiprius polinkius atsveria ir atlaiko lygiai stipri valia. Stipri asmenybe paprastai turi ir aiškią moralinę sistemą. Charakterio tvirtumas yra pati stipriausia kliūtis tiek prieš paties žmogaus fiziologinių polinkių vyravimą, tiek prieš aplinkos įtaką bei įtaigas.

P. Maldeikis

IŠ 1981 METŲ KELIONĖS Į KINIJĄ REGINA RASLAVIČIENĖ

12

Atsisveikinam linksmi, patenkinti, o ji išleidžia mus su „Jingle Bells“ melodija. Tai vienintelė amerikietiška plokštelė kurią turi.

O butą taip ir užmiršom apžiūrėti. Lauke takais bėga mokyklinių vaikų būriai. Tai jų mankšta tarp pamokų.

Senukai stumdo dėžės formos vežimėlius su vatinkuose susuptais, siaurom akutėm, raudonais žandžukais anūkais.

Vėl smengam autobusu į žmonių minią, lenktyniuojam su dviratinkais, o kartais net su pėsčiais, pro langą žiūrim į „State Gest House“ už tvoros su sargybiniais, į 80,000 vietų naują stadioną ir sustojam prie zoologijos sodo. Jis jau egzistavo priešrevoliucinius laikais, kai turėjo milijonus visokių žvėrių, bet tik respublikai įsigalėjus buvo tinkamai sutvarkytas.

— Dabar čia turim 3,000 gyvulių, jų tarpe Tibeto jakų, Šiaurinio Ašigalio meškų, tigrų iš Manchurijos, didžiulių juos vėžlių ir, svarbiausia, pandų. — pasakoja Mr. Loo.

Bet pandos nepasirodo. Viename užtvoros šone stovim mes, kitame kiniečiai turistai ir žiūrim vieni į kitus. Beveik jaučiamės kaip tie žvėriukai, kurių kiniečiai susirinko pamatyti.

Pandos laukan nenori eiti, tai mes einam vidun. Bet ten tokie kvapai, kad noris bėgti laukan. Žybcioja pora silpnų lempučių, vos gali žiūrėti.

Nešvarių šiaudų krūvoje tupi nešvarios pandos ir eda nuo šakų lapus. Didelės ir liūdnos žiūri kažkur po kampus lyg suprastamos savo gyvenimo beviltiškumą.

Darosi graudu, čia tikras kalėjimas. Kioske perkam atvirukus, kur pandos baltos, gražios, akiniuotos, tokios kaip vaizdavomės.

„Summer Palace“ yra 12 km. nuo Pekingo. Čia imperatoriai poilsiuodavo jau nuo 10 amž. 1860 m. anglai sunaikino daug pastatų, bet 1888 m. Motina Imperatorienė Tzu Hsi atstatė panaudodama lėšas, skirtas Kinijos laivyno modernizavimui.

Visas plotas užima ketelį tūkstančių akrų, įskaitant ir Kuming ežerą.

Einam iš rūmų į rūmus. Jie stovi kaip muziejiniai eksponatai, kuriuos lanko turistų ir kiniečių minios. Čia žaidžia vaikai, vaikšto jaunuoliai ir užkandžiauja susedė ežero pakranteje.

Apie ežerą akmens tvora, o marmuriniai tvorgaliai, su kupolinėm kepurėm ant galų, atrodo kaip kareiviai.

Pastatai su užriestais ir viršų kokliniais stogais, ant viršaus dar slibinai ar neatpažįstami fantastiški sutvėrimai.

Hall of Benevolence (Palankumo) salėje imperatoriaus priimdavo svečius. Už sosto kaba povo plunksnų veduoklės, toliau du balti drambliai, išsisiėpę liūtai, o paukščių snapuose žvakidės.

Prieš rūmus phoenix paukščiai ir slibinai pūsdavo kvėpiančius smilkalus. Dabar tik žiūri savo akmeninėm akim.

Pagal ežero pakraštį takas su stogu. Einam juo lyg imperatoriaus išrinktieji anais nesuprantamais laikais. Plytelių grindys žvilga po kojom, meginiais iškarpyti stogo kraštai remiasi į masyvias raudonas kolonas, o pakelūs akis — nuostabūs paveikslai palubėj.

Si 832 metrų ilgio galerija veda į Marble Boat. Čia imperatorienė švėsdavo savo gimtadienį, užkandžiaudavo ir fantazuodavo, kad plaukia jūra. Marmuro laivas gi nė krust. Imperatorienė nepakėsdavo supimo.

Ant kalno paviljonas ir šventykla, kur ji melsdavosi. Ant sienos kabo portretas, kur ji buvo 73 metų. Turbūt dailininkas gerokai pajauinno, nebent tikrai atrodė lyg 35 m.

Čia imperatorienė praleisdavo vasarą, žiūrėdama į lanku išgaubtą tiltą per ežerą su puikiais liūtų drožiniais, ir į Phoenix salą, kurioje karališkos svitos gimdyvės laukdavo savo palaimintos valandos.

Nuostabiai graži vieta. Dar nuostabiau, kad visur sutvarkyta, švaru, jokio popieriuko ant žemės nerasi. Šiukslėm pastatytos dėžės, kurias kiniečiai ištikimai naudoja, kad nereikėtų mokėti pabaudos. Mes irgi brukam saldinių popieriukus į kišenes.

Grįždami pravažiuojam visą eilę ministerijų, Mokslo Akademiją, Radio stotį, naujai statomus viešbučius ir aukštų namų grandinę, kuriuose nežinia dar kas bus. Čia jau ne tikroji Kinija, čia jau modernūs laikai. Plačiuose bulvaruose nedidelis judėjimas, nes paprastam žmogui nėra kas čia veikti.

Jeį pradžioje tūro visi buvom pilni energijos ir veržlaus smalsumo, dabar vakarui atėjus, noris tik išsitiesti, iškelti kojas ir suglebti. Žinoma, tik laikinai.

Pailsėjusios nutariam su Carol bei vadovų pavaikščioti po miestą. Netoli viešbučio yra prekybinis centras su eile krautuvių, bazarų ir miesto didžiausiu universaliu magazinu.

(Bus daugiau)

J. Damušienė aiškina, kaip reikia daryti, kai muz. F. Strolia užtrauks akordeonu lietuvių kilmės vaiku stovykloje Dainavoje. Nuotr. K. Ražausko

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona, Beach, FL

„SIETYNAS“ KELIAUJA

Daytona Beach lietuvių meno vietas „Sietynas“, besiruodamas atlikti meninę programą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo savo apylinkėje, Miami Beach Lietuvių klubo vadovybės ir Pompano Beach LB valdybos buvo pakviestas dalyvauti šių tekinio ruošiamuose Vasario 16-tosios minėjimuose atlikti programą.

„Sietynas“ šiai išvykai gerai pasiruošė. Programa įdomi ir skiriasi nuo įprastinių programų. Dalila Mackialienė, panaudodama mūsų poetų ir rašytojų bei kompozitorių kūrybą, paruošė literatūrinį montažą, perpintą septyniomis dainomis. Klausant montažo tarytum keliauji amžių raidoje Lietuvos istorijos takais, kuriuose sutinkama mūsų tautos gimimas, kunigaikščių ir karalių žygiai, nesantaikos, laimėjimai, nesėkmės. Lietuvių tautos dvasinis atgimimas, tautinės sąmonės ugdymas, kovos su pavergėjais, visos tautos didysis ryžtas kovoti, siekti visišką laisvę ir nepriklausomybę. Pagaliau šio šimtmečio Lietuvos didžioji drama, žiauri okupacija ir sudėtos už tautos laisvę aukos.

Šiuos tekstus tarpuose lydėjo, kaip minėta, patriotinės, dainos. „Sietyno“ vadovas muzikas Antanas Skridulis paruošė šiam montažui dainas, kurios buvo įgrotos į magnetofoninę juostą ir naudotos atliekant meninę programą Miami Beach ir Pompano Beach. Išvykoje dalyvavo 12 „Sietyno“ narių. Vadovavo Dalila Mackialienė.

VIEŠNAGĖ MIAMI BEACH

Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyko vasario 16 d. Lietuvių klube. Minėjimą ruošė Miami lietuvių Amerikos piliečių klubas, talkinant ALTAI, LB šauliams ir SLA. Minėjimas pradėtas vėliavų inešimu ir JAV bei Lietuvos himnais. Minėjimui vadovavo klubo direktorių tarybos pirmininkas Paulius Leonas, tardamas trumpą sveikinimo ir šios šventės reikšmę ženklinantį žodį. Gilių minčių, patriotinę maldą sukalbėjo kun. dr. Vincas Andriuska. Susikaupimo minute prisiminti visi laiko savartoje tautos sūnūs ir dukros, žuvę už Lietuvos laisvę.

Oficialioje minėjimo dalyje perskaityta Floridos gubernatoriaus proklamacija, kurią Vasario 16-toji skelbiama Lietuvos nepriklausomybės diena. Trumpą žodį tarė Miami miesto burmistras kubietis Xavier Suarez, pažymėdamas, kad ir jo tauta pergyvena komunizmo leteną, kaip Lietuva. Išreiškė Lietuvai daug simpatijų ir palinkėjo siekti savajai tėvynei Lietuvai laisvę. Gražius sveikinimus ir linkėjimus išreiškė mums draugiškų pavergtų tautų atstovai: vengrų – vyskupas Nagy, ukrainiečių – dr. Nicholas Chirovsky, latvių – Ludi Beržins ir lietuviškai Alfonsas Balodis, estų – Koppel ir Kubos dr. M. Vernon. Kalbėtojai kalbėjo trumpai, išreiškė lietuvių kovojančiai tautai solidarumą ir perdavė savų tautų nuoširdžius sveikinimus. Tarybos pirmininkas Paulius Leonas pranešė, kad miesto burmistras Xavier Suarez, keliamas Miami lietuvių klubo garbės nariu; jis buvo apdovanotas gražiais gintaro karoliais, kuriuos padovanavo Elizabeta Zigmantienė.

Oficialiai daliai baigiantis Jadvyga Jankienė perskaitė rezoliuciją, kuri bus siunčiama Valstybės sekretoriui, senatoriams, kongresmanams ir

JAV prezidentui, iškeliant lietuvių tautos problemas ir prašant paramos lietuvių kovoję už tėvynės išlaisvinimą. Po to, prasidėjo meninė „Sietyno“ atliekama, programa. Įvadą padarė programos paruošėja Dalila Mackialienė. Apie programos turinį jau kalbėjome šio reportažo pradžioje. Programa – pasigėrėtina. Skaitymus atliko Dalila Mackialienė, Vanda ir Vytautas Majauskai, Ona Mironienė, Juozas Paliulis ir Juozas Sodaitis. Montažo tarpuose aidėjo Balio Pakšto juosta įgrotas „Piemenėlio ragelis“, lydejęs kai kuriuos skaitytųjų tekstus.

Ši literatūrinė, gražiomis dainomis atasta meninė programa tęsėsi apie 55 minutes ir tikroje atstoja įprastinius tokiomis progomis kalbėtojus. Minėjimo dalyviai, kurių buvo pilnutėlė salė, programos dalyviams atsidėjo audringais aplodimentais, o klubo valdybos vicepirmininkas Juozas Maurukas, vadovė Dalila Mackialienė ir „Sietyno“ nariams šiltais padėkojo pažymėdamas, kad ši programa buvusi gilaus turinio, vedusi Lietuvos keliais ir pirmą kartą girdima. Klubo valdybos pirmininkė Elena Jonušienė „Sietyno“ vadovėi iškėlė rožių puokštę.

Malonu pažymėti, kad šis senas lietuvių tekinys, gerai organizuotas, sietyniečius šiltais priėmė, gausiai apdovanojo rengėjus, tiek daug širdies ir darbo įdėjusius – valdybą: pirmininkę Elena Jonušienę, vicepirmininką Juozą Mauruką, sekret. Gundą Kodatienę, izd. Pijų Lapinską, izd. sek. Liūdą Andrių, Direktorių tarybą ir jos pirmininką Paulių Leoną, kitus talkininkus – Petrą Griškelį, Joną Vaičekoną, Elena Leonienę, Oną Griškelienę ir kitus. Padėką priklauso Elizabetai ir Aleksui Zigmantams, padovanojusiems gėles programos atlikėjams, pirmininkei ir stalų papuošimui. Malonu išpūdį darė moterys, dėvėjusios tautiniais drabužiais. Po programų, darbščiosios šeiminių visus dalyvius pavaišino skaniais lietuviškais pietumis. Minėjimo metu buvo renkamos aukos mūsų veiksmams: VLIKUI, LB, ATLATI. Ši šventė paliko visiems dalyviams malonų išpūdį. Ji buvo gerai organizuota ir tai rodo šio tekinio gražų sutarimą ir organizuotumą. Matėsi daug svečių iš šiaurės, o jų tarpe buvo smagu sutikti savo mielą kolegą Alfonsą Naką ir jo žmoną Bronytę, šiuo metu viešnčius Miami Beach.

POMPANO BEACH MINĖJIME

Vasario 17 d. 12 val. šio tekinio lietuvių ruoštas Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas įvyko puošniame Imperial House restorane. Minėjimą trumpa kalba pradėjo LB Aukšinio kranto valdybos pirmininkas dr. Leonas Bajorūnas, prisimindamas šventės reikšmę Lietuvai; vie-

Juno Beach, Fla., Vasario 16-tosios minėjimo programą atliko „Dainos“ vokalinis vienetas, vadovaujamas I. Manomaitienės (pirma dešinėje) ir solistė O. Salčiūnienė (ketvirta iš kairės). Viduryje – rašytojas V. Volertas. Nuotr. J. Garlos

tė iševijos lietuvius vieninai dirbti ir visapusiškai remti mūsų veiksmų darbus moraliai ir aukomis. Minėjimo programai vadovauti pakviėte jauną maloniją lietuvaitę Marytę Prunskytę-Coleman. Po jautrios, patriotiškos kun. Vytauto Piktornos maldos, prisimenami už Lietuvos laisvę žuvusieji, perskaitoma Floridos gubernatoriaus proklamacija ir rezoliucija senatoriams ir valstybės sekretoriui, bei Lietuvos diplomatom. Pagerbiamas kūrėjas savonoris dr. Pautienius (dėl nesveikatos asmeniškai minėjime nedalyvavo). Oficialioji dalis trumpa, be jokių kalbų. Minėjimui vadovaujanti Marytė Prunskytė-Coleman trumpai dalyvius supažindina su programos paruošėja – išvykos vadove Dalila Mackialiene ir su meno vienetu „Sietynu“ bei jo įsikūrimo istorija.

„Sietynas“ ir čia atliko tą pačią programą, kaip ir Miami Beach.

Sietyniečiai ir čia gerai pasirodė. Minėjimo dalyviai sietyniečius sutiko šiltais, o rengėjai vadovė Dalilai Mackialienei iškėlė puokštę gėlių, kaip padėką už išimtiną meninę programą. Minėjimas baigtas visiems sugiedojus Lietuvos himną ir dr. L. Bajorūno padėkos žodžiu. Minėjimo dalyvavo daugiau negu 120 žmonių. J. Paškus pranešė, kad mūsų veiksmams suaukota 1,810 dol. Stambieji aukotojai: Jadvyga ir inž. Vytautas Didžiuliai – 500 dol., Vida ir Donatas Siliūnai 200 dol., dr. L. Bajorūnas – 100 dol. Po visų iškilmių įvyko bendri pietūs, puošnioje salėje.

Išpūdzius baigiant, tenka pastebėti, kad Floridos lietuvių tekiniai gana gerai organizuoti, veikūs ir atlieka naudingus darbus. Miami ir Pompano Beach minėjimuose teko sutikti daug mielų pažįstamų bei buvusių bendradarbių iš Chicago, Detroito bei tolimesnių Floridos vietovių.

AUKOS VEIKSNIAMS

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime, įvykusiame vasario 9 d., šios kolonijos lietuviai mūsų pagrindiniams veiksmams suaukojo iš viso 2580 dol. Iš jų Altai 360 dol.,

Vliukū 720 dol., Lietuvių Bendruomenei 1500 dol. Aukas rinko Altai – Alts-gos Daytona Beach apylinkių valdybos sekretorius Jurgis Miežaitis, Vliukū – sol. Juozė Daugėlienė ir LB – dr. Vanda ir dr. Vytautas Majauskai. Buvo pagerbta aukotojo valia ir kiekvienas savo auką atidavė tam veiksmui, kuriam tik norėjo. LB, kaip painformavo klubo pirmininkas, aukojo 56 asmenys. Dr. Vytautas Majauskas gavo įgaliojimus iš JAV LB krašto valdybos pirmininko Algimanto Gečio aukas rinkti LB ir ateityje šioje kolonijoje atstovauti LB interesams.

Pažymėtina, kad čia tik veikia Lietuvių klubas ir Alts-gos Daytona Beach apylinkių skyrius. Kitų organizacijų nėra. Klubas stengiasi apimti ir kitų organizacijų interesus. Balfas praėjusiais metais paskyrė savo įgaliotinius, kurie rūpinosi ir sėkmingai įvykdė praėjusių metų rudens vąjį.

KLUBO VEIKLA

Klubo valdyba su direktorių taryba paskutiniame savo posėdyje aptarė būsimųjų renginių vykdymo planą. Didėsni renginys – Motinos dienos minėjimas, kuris bus gegužės 11 d. Minėjimą norima suruoti kuo iškilmingesni, su gera menine programa kokiame nors gražesniame restorane.

Šiais metais šios kolonijos Lietuvių klubas minės savo veiklos dešimtmetį. Ta proga klubo valdyba numato šią sukaktį atitinkamai paminėti. Lietuviškos pamaldos vyksta kiekvieno mėn. antrąjį sekmadienį, Prince of Peace katalikų bažnyčioje Ormond Beach. Lietuvių sielovados reikalais ir lietuviškoms pamaldoms rūpinasi kun. dr. Kazimieras Ruibys.

Ilgesnį laiką mūsų kolonijoje atostogavo Lietuvių Tautinių šokių institutų pirmininkė Galina ir Pranas Gobiai. Pirmininkė G. Gobienė jau dabar veda platų susirašinėjimą su tautinių šokių vienetų vadovais ir rūpestingai ruošiasi būsimajai Tautinių šokių šventei, kuri bus 1988 metais.

Jurgis Janušaitis

St. Petersburg, FL

SUSIORGANIZAVO LIETUVIAI EVANGELIKAI FLORIDOJE

Pirmos pamaldos lietuviams evangelikams Floridoje įvyko gruodžio 22 d. Mūsų išganytojo bažnyčioje, 301 – 58th St., So. St. Petersburg, į kurias susirinko daugiau negu 40 asmenų, nežūrint, kad lietuvių evangelikai Floridoje yra labai išsisklaidę. Atvyko net iš Ormond Beach, arti 200 mylių – Jagučiai, iš Juno – arti 170 m. – Manomaitė. Taip pat iš Lake Wales, Fla., Palm Harbor, Brandenton.

Šios pamaldos yra istorinės, nes, turbūt, pirmą kartą Floridoje įvyko pamaldos lietuviams evangelikams, kurias pravedė kunigas daktaras E. Gerulis. Vargonuoti atvyko Manomaitienė iš Juno, rytinio Floridos pakraščio, apie 170 mylių nuo St. Petersburgo. Tai tikrai didelis pasiryžimas, ir pasiaukojimas tiems, kurie susirinko pagarbinti Viešpatį savo gimtąja lietuvių kalba.

Kitos pamaldos įvyks kovo 22 d., seštadienį, 11 val. ryto (Verbų sekmadienio išvakarėse), tačioje bažnyčioje, kur buvo ir pirmą kartą.

Pamaldose sutiko vargonuoti lietuvių katalikų bažnyčios vargonininkas muzikas A. Mateika. Taip pat sutiko dalyvauti ir jo vadovaujamas vyrų ansamblis ir pajavairinti pamaldas savo giedojimu. Ar negražus lietuvių katalikų ir evangelikų bendravimas, ar ne sektingas pavyzdys? Broliai lietuviškai katalikai ateina talkon savo broliams evangelikams.

Po pamaldų parapijos patalpose bus paruošta visiems pamaldų dalyviams kava su užkandžiais, kur kviečiami visi pamaldų dalyviai. Čia turėsim progos aptarti ateities pamaldų organizavimą, laiką, išklausti vieni kitų pagedavimus bei pasiūlymus.

Tai gi prašydami Viešpaties palaimos statykime Jo Namus. K.

MOTERŲ S-GA

Čia gyvuoja Katalikų Moterų sąjungos 76 kp. ir yra šaukiamas metinis susirinkimas kovo 17 d. 1 val. p.p. Pranciškonų patalpose. Šis susirinkimas yra neeilinis. Bus narėms proga sumokėti narės mokesį ir išgirsti pranešimus, liečiančius įvykusio seimo Grand Rapids, Mich., nutarimus. Seimas priėmė keletą rimtų nutarimų liečiančius pakeitimus apraudos skyriuje.

Kuopos pimininkė palaiko glaudžius ryšius su naująja centro pirmininke Aldona Shumway ir tikisi turėti konkrečių pranešimų pateikti susirinkimui.

Mūsų kolonijoje lietuvių (Nukelta į 5 psl.)

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Income Tax – Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

BELL-BACE R.E.

J. BACEVIČIUS

Namų pardavimai –

valdomai – nuomavimai

Income Tax – draudimai

6529 S. Kedzie 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių

iškvietimai, pildomi Pilietybės prašy-

mai ir kitokie blankai.

NORINT PARDUOTI AR

PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo ne-

vybes, prašau kreiptis į nam. mes pa-

tarinėjam Chicago ir priemiestuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga

6600 S. Pulaski Rd.

Tel. 767-0600

Century 21

MEMBER REALTORS®

322 S. Pease St.

RIMAS L. STANKUS

REALTOR-ASSOCIATE

284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti

namus per šią įstaigą, prašome pa-

minėti, kad esate arba norite būti

Rimo Stankaus klientais. Nuosavy-

bės įkainavimas nemokamai.

KAS YRA KAS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS
37 TOMAS - PAPILDYMAI

689 psl. Kietai viršeliai.

Biografinės žinios apie lietuvių

iševijos kultūrininkus ir visuomenininkus.

Naujieji lietuvių talentai.

Naujai sukurtos organizacijos ir

institucijos iševijoje ir okupuotoje Lietuvoje.

Nauji lietuviški leidiniai.

Ok. Lietuvos naujieji rezistentai-disidentai.

Nauji atradimai.

Pastarosios mirtys.

Būtina kiekvienai lietuvių iševio bibliotekai.

Kaina 35.00 dol.

Užsakymus siųsti į

DRAUGA

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA

the OBSERVER

Anūkamams..... vaikams..... draugams
ar patiems.. Užsakykite The Observer. Vieniems
metams \$10.00.

THE OBSERVER
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Daytona Beach, Fla., nepriklausomybės šventės minėjimo aukas renka: iš kairės: Altai – J. Miežaitis, Vliukū – Garkienė ir J. Daugėlienė, LB – dr. Vytautas Majauskas ir Vanda Majauskienė. Aukotojai (viduryje) Algis Karaitis ir pasirašo Antanas Kalvaitis. Nuotr. J. Janušaitis

Sol. Arnoldas Voketaitis

„DRAUGO“ PAVASARINIS KONCERTAS

Sekmadienį, kovo 16d., 4 v. popiet. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

SOL. ARNOLDAS VOKETAITIS ir SOL. DAIVA MONGIRDAITĖ

PIANISTAS WILLIAM BROWNING, KLARNETISTĖ GISELLE STANCIC-HENRY, STYGININKAI OTAKAR SROUBEK, WILLIAM SCHOEN, ELAINE SCOTT-BANKS ir MONA REISMAN

PROGRAMOJE: LIETUVIŲ IR KITATAUČIŲ ĮVAIRIAUS ŽANRO KŪRINIAI

Billetai po \$12.00, \$10.00, \$6.00, \$5.00

Gaunami J. ir N. Vaznelių prekyboje 71 ir Campbell gatvės.

Sol. Daiva Mongirdaitė

MŪSŲ KOLONIJOSE

Buffalo, N.Y.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Šiemet Nepriklausomybės šventė buvo atšvęsta vasario 9 d. International, Instituto patalpose, Buffalo, N.Y., mieste. Pagrindinis kalbėtojas buvo prof. Robert Neuman, kuris gražiai nušvietė išsivio dalį. Meninę programą atliko jaunoji karta Valerijos Gamiukienės anūakai — Dovydas ir Renee.

Kavutė ir skaniai iškepti Griškevičienės pyragai sujungė visus atsilankiusius, kurių buvo per 30. Aukų surinkta netoli 400 dol., ir dar aukos yra renkamos toliau.

Buffalo lietuvių klubas ir jo nariai priklauso Lietuvių Bendruomenei ir gyvuoja jau 35 metai. Narių skaičiai retėjant, gyvavimas klube nesumažėjo, bet eina tuo pačiu tempu. Klubui energingai vadovauja Milda Norkūnaitė-Neuman. Daug labdarybės ir reprezentacijos darbų atlikta per eilę metų.

Ši pavasari klubas ruošiasi iškilmingai atšvęsti 35 metų jubiliejų.

E.G.S.

Cape Cod, Mass.

VASARIO 16-TA

JAV LB Cape Codo apylinkės valdybos rūpesčiu Vasario 16-sios minėjimas vyko vasario 16 d. ir prasidėjo 12 val. šv. Mišiomis Our Lady of Victory bažnyčioje, Centerville, Ma. Po pamaldų 1 val. p.p. visi nariai ir jų svečiai rinkosi į tos pat parapijos didžiąją salę pagrindiniam minėjimui. Minėjimą atidarė dr. Edvardas Janponas. Po pagerbimo žuvusių dėl Lietuvos laisvės savanorių, karių ir šaulių gerai paruoštą, faktais paremtą ir įdomiai auditorijai perduotą paskaitą skaitė dr. Jonas Vengris. Ilgesnį laiką dr. Vengris yra profesorius Amherst, Ma., universitete ir šiuo metu yra išėjęs į pensiją — gyvena Osterville, Ma. Tokių paskaitų Cape Codo lietuviai pageidautų dažniau girdėti.

FLORIDOJE

(atkelta iš 4 psl.)

daugiausia išėjė į polių, rodos, turėtų daugiau laiko organizaciniam veikimui, bet tos laisvos valandos nyksta nejuociomis. Visvien sąjungietės tikisi, kad atsilankys visos narės, taipgi susilauks naujų narių besijdomaujančių katalikių moterų bendru veikimu, nes katalikių moterų veikimas galėtų išsivystyti labai plačiai, bet jėgų trūksta.

— Kelerius metus čia veikė Lietuvių Radijo valandėlė, kuriai vadovavo Kazys Kleiva ir jo žmona Viktorija. Žmonės domėjosi ir daug ką sužinojo radijo bangomis, bet vasario 22 d. buvo vedėjų atsivėrimas paskutinėje programoje. Lietuviai pasigėso radio valandėle, nes tai buvo rimtas įnašas į jų gyvenimą ir veiklą.

Minėjime meninę dalį atliko rašytojas Jonas Rūtenis. J. Rūtenis yra talentinga asmenybė. Reiškiasi kaip dailininkas ir rašytojas — poetas. Jo meno kūriniais daug lietuvių yra papuošę savo namus, o jo poezija yra įvertinta ir amerikiečių kritiku. Šiame minėjime jo skaityta kūryba publikai žavėjo. Jis turi talentą ne tik kurti, bet ir kūrinių auditorijai efektingai perduoti.

Valdžios pareigūnams paruoštą rezoliuciją skaitė dr. Shakalis. Prieš skaitymą jis padarė asmenišką įvadą, kuris publikai gerai nuteikė. Visai minėjimo programai sumaniai ir sklandžiai vadovavo dr. Mindaugas Pautienis.

Lietuvos laisvinimo veiksniams aukų surinkta arti 1,800 dol. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Po minėjimo visi dalyviai vaišinosi valdybos surengta kavute ir moterų keptais pyragais, besikalbėdami bei dalydamiesi minėjimo išpuščiais.

VZ

East St. Louis, IL

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

Atėjo laikas, kada mūsų apylinkės suruoštame Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjime dalyvauja daugiau angliškai negu lietuviškai kalbančiųjų. Gi tik angliškai kalbančiųjų tarpe tik nedidelė dalis lietuvių kilmės. Tai daugiausia mūsų paraprijai priklausantieji lietuvių draugai, ar vedybų keliu lietuvių giminėmis tapę asmenys. Tų draugų ir naujųjų „giminių“ nuosirdumas pasigėrėtinas.

Argi mes, minėjimo šeiminiškai, turėtume prieš šį faktą užmerkti akis ir, pagal kai kurių nuomonę, minėjimą praversti tik lietuvių kalba? Koks akivaizdus čia dvikalbiškumo reikalingumas, kurio daug metų kratėmės! Ir ne tik dvikalbiškumo reikalas iškykla, bet taip pat ir pirmumo, kuria kalba patį minėjimą ir visas jo dalis pradėsime? Mandagumas ir realybės pajautimas aiškiai nurodys, kuri kalba turėtų minėjime dominuoti. Argi svarbiau laisvę mylintiems ją apvaikšioti naudojant daugumai mininčiųjų geriausiai suprantamą kalbą, ar nepaisant to, kad didžioji susirinkusiųjų dalis nuobodžiaus, minėjimą praversti pirmą ir daugiausia publikon kreipiantis lietuviškai, o tik po to, ir tai sutrumpintai, anglų kalba? Mandagus pasirinkti tik pirmąją galimybę, o suvokiąs realybę taip pat supras, kad daugiausia klausytojų supažindinsime su savo tauta ir jos aspiracijomis naudodami daugumos kalbą, o be to, aukos sumestos angliškai kalbančiųjų niekuo nesiskiria nuo mūsų pačių sumestų aukų. Paskleisdama kuo daugiau žinių apie save ir savo tautą mums draugiškai nusiteikusiųjų tarpe užsitikrinsime jų sąmoningą draugystę ir pagalbą.

Tokioje dvasioje ir buvo pravestas Vasario 16-tosios minėjimas East Saint Louis, IL, apylinkėje. Jungtinis šventės ruošimo komitetas, susidedas iš LB apylinkės valdybos (Gavelio, Gerčio, Grybino), Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirm. Kristupo Kikučio ir vietos Tautinės sąjungos skyriaus atstovės Mėtos Kikutienės, savo posėdyje nustatė laiką, vietą bei programą ir minėjimą pravedė. Tėvas Vytautas Balčiūnas, OFM, su net keturių klierikų pagalba, aukojo Mišias už Tėvynę. Diakonas Brian Rejsek, lietuvių kilmės vietinės kunigų seminarijos šiemetinis primiciantas, perskaitė evangeliją, o salėje — invokaciją. Ronald Branson, mūsų pačių mieste išaugusios Margaritos Isdunytės vyras, kalbėjo angliškai. Savo kalba jis labai maloniai visus nuteikė parodydamas, kad apie lietuvių ir Lietuvą daug žino, kad lietuvių savo būdu jį užimponavę, kad jų siekiai ir darbai yra kilnūs ir bendri visai laisvę mylinčiai žmonijai. Iš šio, per vedybas su lietuviu susigiminiavusio jauno amerikiečių inžinieriaus lūpų plaukė nuosirdus mums ir mūsų siekiams pritarimas ir pagalba užtikrinimas.

Lietuviškai kalbėjo Marija Stančiūtė-Allen, mūsų ilgamečio BALF'o skyriaus pirmininko Antano ir Elenos Stančių dukra. Kruopščiai išstudijuota ir pastebimai giliai išgyventa tema, kurią su ypač stiprių įsijautimu ir dvasia gvildeno Marija, buvo nuosirdžiausiai priimta visų besiklausančiųjų, o kartu ir jos vyro Larry, kurį aiškiai girdėjau kartu su visais giedant Lietuvos himną. Antras per vedybas su lietuviu susigiminiavęs amerikietis inžinierius.

Šis minėjimas buvo įdomiai pajavirintas Mėtos Kikutienės tapybos darbų paroda. Mėta labai noriai ir su tikru pasišventimtu prisideda prie bet kokio darbo, kuris suteikia mums progos kitiems papasakoti apie Lietuvą ir lietuvius. Jos spalvingi, kinetinės energijos pilni alegoriški paveiksliai su įdomumu visų minėjime dalyvavusių buvo apžiūrėti ir pozityviai įvertinti. Mirga Rimavičiūtė-Bushbacher įdomiai padeklamavo anglų kalbon šverstus Kazoko ir Degutytes eilėraščius; tuo pačiu metu buvo rodomos skaidrės apie Lietuvą. Ši jauna chigagietė noriai pildo savo skautišką obalsį, su šypseniu tarnaudama Dievui, Tėvynei ir Artimui, yra visados pasirėngusi prisidėti prie mūsų lietuviškų darbų.

Darbščios šeiminiškės: Stančienė, Kemežienė ir Keserauskaitė, nepaisydamos, kad skoniui ir norams sunku įtikti, net dvi dienas pliusios virtuvėje, skaniais pietumis pavaišino daugiau negu šimtą svečių. Minėjimas vyko lietuvių parapijos salėje, puikiai išpuoštoje Majerienės ir Gavelienės. Stancius, Plienaitis, Vaitkus ir visa apylinkės valdyba, tai nepamainomi šitokių renginių šlavėjai, plovėjai, baldų stumdytojai, juodo darbo nebijantys darbininkai. Visų

šių darbų vykdytojai ne nemanoma savo daria skustis, nes žino, kad jų darbo vaisiais pagausins visą mūsų tautą. Susitame gražių pinigų sumą mūsų Veiksnių darbams paremti.

Z. Grybinas

Lemont, IL

ZIBURĖLIS VEIKIA

Danutė Dirvonienė, Ziburėlio Montessori mokyklos vedėja, LB Švietimo tarybos pakviesta joje atstovauti priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo reikalams.

D. Dirvonienė yra baigusi komercinę administraciją bakalauro laipsniu Cincinnati, Ohio. Leisdama vaikus į lietuvišką Montessori mokyklą, pati susidomėjo tuo metodu ir, 1971 m. baigusi Montessori mokytojų paruošimo kursų Chicagoje, pradėjo dirbti kaip auklėtoja Beverly mokykloje. Nuo 1979 metų dirbo kaip

vedėja Vaikų nameliuose, o 1983 m. su grupe tėvų suorganizavo Ziburėlio Montessori mokyklą Lemonte.

Šalia darbo kaip Montessori auklėtoja, D. Dirvonienė trejus metus dėstė kursą „Montessori namuose“ St. Xavier kolegijoje, trejus metus kursą „Montessori metodus“ Chicago State u-te, daug metų dirba kaip konsultantė Amerikos Montessori d-joj. Nuo 1985 m. vasario yra pilna dėstytoja Vidurnės Amer. Montessori mokytojų kursuose, kur taip pat dirba kaip studentų vertintoja — vizitatorė.

1983 m. savo mokymąsi vakarais apvainikavo gaudama Master of Science in Education laipsnį Chicago State u-te priešmokyklinio auklėjimo srityje. D. Dirvonienė, be montessorinės veiklos, dirbo skaučių seserijoje, yra viena iš redaktorių knygos „Sese, budek“.

A. † A.

MONIKA JUODIENĖ

sulaukusi 63 m. amžiaus, po ilgos ir sunkios ligos mirė kovo 9 d.

Bus palaidota Memorial Park kapinėse St. Petersburg, Floridoj.

Giliam nuliūdime paliko vyrą dail. Jurgį Juodį, sūnų Vytautą, dukrą Rasą Razgaitienę ir anūkus Darių ir Vaivą Razgaitčius.

A. † A.

JUOZUI TRUŠKAUSKUI

mirus, jo žmonai ir dukterims ELENAI BANDŽIULIENEI ir IRENAI REGIENEI ir jų šeimoms reikiame gilią užuojautą.

Vita Baleišytė
Amelia Baleišienė

MYLIMAM TĖVELIUI ir UOŠVIUI

A. † A.

JUOZUI TRUŠKAUSKUI

mirus, jo dukrai ir žentui IRENAI ir ALGIUI REGIAMS reikiame gilią užuojautą.

Sv. Kryžiaus Lietuvių
parapiečių komitetas

A. † A.

EUGENIJAI MARKUN

mirus, jos SESERĮ, vaikus su šeimomis ir brolio dukras su šeimomis bei kitus gimines giliai užjaučiam.

K. Mereckis
J. Abraitis

Mielai buvusiai tautinių šokių mokytojai

A. † A.

JANINAI PUODŽIŪNIENEI

mirus, reikiame nuosirdžia užuojautą jos vyrui ALFREDUI, dukrom DAINAI, RIMAI, motinai M. TRUMPAUSKIENEI ir seserims su šeimom ir kartu

Laima Braune su šeima Benius Kušlikis su šeima
Liucija Gibson su šeima Algis Kušlikis
Aldona Riskus su šeima

A. † A.

ONA KANAUKIENĖ

(Razmaitė)

Gimusi 1904 m. rugpjūčio 23 d. Rygoj, Latvijoje. Mirė kovo 8 d. Chicagoje.

Paliko dideliame nuliūdime dukrą Aldoną, žentą Viktorą Naudžių, sūnų Algirdą, marčią Lily, penkis anūkus, ir seserį Nataliją Vasiliauskienę Lietuvoje.

Laidojama New Yorko Cypress Hill kapinėse, Brooklyn, N.Y., šalia savo vyro prof. dr. Vinco Kanaukos.

Kūnas pašarvotas antradienį, kovo 11 d., Shalins Funeral Home, Woodhaven, N.Y. Kovo 12 d. 9 v.r. bus nulydeta į Apreiškimo parapijos bažnyčia, kurioje bus laikomos gedulingos Mišios už velionės sielą. Po Mišių bus nulydeta į kapines.

Nuliūdę: dukte, sūnus, žentas, marti, anūkai ir kiti artimieji.

A. † A.

MONIKAI JUODIENEI

mirus, mielai draugei RASAI ir jos šeimai reikiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Povilas Žumbakis
Rima Skorubskas
Laima Nainys

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APYLINKIŠKUMUS

x Arnoldas Voketaitis kalbės apie „Draugo“ koncertą, lietuvišką muziką ir savo paties planus šį ketvirtadienį, kovo 13 d., per radijo stotį WJNB (97.1 FM) tarp 10 ir 10:30 val. ryto. Pats koncertas, į kurį dar yra likę bilietų J. Vaznelio prekyboje, bus sekmadienį, kovo 16 d., 4 val. popiet Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

x Su knygos „Soviet Evidence in North American Courts“, paruošta adv. Povilo Žumbakio, supažindinimas rengiamas kovo 15 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Kai su ja buvo supažindinti ukrainiečiai Amerikos valdžiai ištrėmus ukrainiečių Demjanjuką, dalyvavo apie 300 ukrainiečių. Daug kviečiami lietuviai susipažinti su OSI-KGB bendradarbiavimu ir Sovietų sąjūdžiui naudojamu Amerikos sąlygomis.

x Jadvyga Rutkienė, pradėsi pas savo sūnus Justo šeimą Havajuose apie mėnesį, grįžo namo ir vėl gyvena su savo dukros Ados šeimai.

x Šv. Teresės draugijos Brighton Parke susirinkimas bus kovo 11 d. tuoj po 7 val. vak. sv. Misy Nokoito Prasišėdimo parapijos mokyklos salėje.

x Midland Federal Savings & Loan Association, kuri 70 metų aptarnauja lietuvius Chicagoje, visa laiką remia lietuvišką veiklą. „Draugo“ koncerto progą per Stasų Semėniene, „Draugo“ Moterų skyriaus redaktorę, davė apmokamą skelbimą leidžiamam leidiniui. Ši taupymo įstaiga turi pasitikėjimą, indėliai apdrausti iki 100,000 dol. federalinės valdžios. Marquette Park, 2657 W. 69th St., Brighton Park, 4040 Archer Ave., ir Bridgeview, 8929 S. Harlem Ave.

x Petkus Marquette Funeral Home, 2533 W. 71st St., Chicago Ill., tel. 476-2345, kuriai vadovauja tėvas ir sūnus Petkai, yra rėmėjai lietuviškos veiklos, o taip pat ir „Draugo“ dienraščio. „Draugo“ koncerto progą paėmė apmokamą skelbimą leidžiamam leidiniui. Koncertas bus kovo 16 d. Marijos aukšt. mokykloje. Programoje — solistai Daiva Mongirdaitė, Arnoldas Voketaitis.

x Jadvyga Mulokienė, Santa Monica, Cal., mūsų nuosirdi rėmėja, už kalėdines korteles ir kalendorių atsuntė 30 dol. auką. Nuosirdus acū.

x M. Vansauskas, V. A. Juodka, Danutė Janutienė, Jurgis Lasinskas, Arūnas Grižalauskas, Vytas ir Milda Jakštys, D. Petrutytė, P. Stankus, M. Vaičius, R. Griškėlis, L. M. Repeika, B. Podienė, Leonidas Jaras, Ignas Skirgaudas, P. Matulionis, E. Andriūšis, A. Kanapka, R. Rudaitis, K. Markus, E. Lirgameris, J. Galinis, Bronė Gaižiūnas, L. Grauzinienė, F. Juciū, J. Jagėla, Veronika Jaskauskas, J. Kvietys, Petras Brizgys, M. Užgiriene, R. Newson, J. Ribinskas, L. E. Oksas, J. Aninkevičius, Mykolas Jagutis, A. Ruigys, Agnė Kubilienė, Antanas Rukšėnas, Frank Daniel, L. Daukus, Vacys Jojys, J. Korsakas, R. Schanel, Petras Bitleris, J. Nesavas, Danutė Mikoliūnas, Z. Žiupsnys, K. Paliulis, K. Senulis, Juozas Sauskunaitis atsuntė kiekvienas po 10 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai acū.

x Petronėlė Tamošiūnienė, Marijonų bendradarbių Cicerio skyriaus pirmininkė, renka aukas, kurias įteiks šį sekmadienį, kovo 16 d., bendradarbių seime. Seimas prasidės Marijonų koplyčioje 11 val. ryto. Pamaldas laikys ir pamokslą pasakys kun. Vyt. Bagdanavičius. Po to Marijonų vienuolyno svetainėje bus pietūs ir seimo posėdis, kuriuose bus pažvelgta į pereinamąjį atliktus darbus ir nubrėžti planai ateičiai. Visi nariai ir svečiai kviečiami seime dalyvauti.

x Laima Sulaitytė-Day, Daina Antanaitytė-Valasquez, Audrė Kižytė skaitys J. Degutytes, J. Vaičiūnaitės, O. Baliukonytės, L. Šimkutės ir Editos Nazaraitės eilėraščius poezijos vakare, kurį rengia Putnamo seselių rėmėjai kovo 15 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre mažojoje salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Moterų gilda rengia ekskursiją į Oak Park kovo 20 d. Išvažiuojama nuo muziejaus. Ekskursijoje bus apžiūrėtas Frank Lloyd Wright namas ir studija, užkandžiai Oak Parko klube ir aplankymas vietos konservatorijos. Norintieji ekskursijai pasinaudoti pasikambina Elli Katauskas tel. 447-5671.

x „Lietuvos valstybinės sarangos krikštas“ — paskaita kun. V. Bagdanavičiaus Jaunimo centro kavinėje kovo 14 d. 7:30 val. vak. Kviečiami visi besidomintys šiuo klausimu.

x Vitas Laniauskas iš Cicerio yra pažymėtas dekanų garbės sąrašė IIT Chicago. Kent teisės kolegijoje. V. Laniauskas visą laiką yra tarp pirmųjų studentų.

x Lietuvių Opera kviečia visus lietuvius iš arti ir toli ruošti atvykti birželio 15 d. į „Vilniaus Telio“ operos spektaklį ir kartu su visais paminti prieš 45 metus (1941) įvykusias lietuvių tautos skerdynes — nukankintus už tai, kad jie mylėjo Lietuvą. „Vilniaus Telio“ operos pagrindinė tema ir yra kova už savo krašto laisvę.

x L. ir O. Kizlauskai, Cicerio, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai, pratęšė prenumeratą 1986 metams, pridėjo 22 dol. dienraščio palaikymui ir palinkėjo visam „Draugo“ štabui sveikų ir laimingų 1986 metų. Nuosirdus acū už auką ir linkėjimus.

x Dr. Ina Užgiriene, Worcester, Mass., visuomenininkė, kultūrininkė, mūsų garbės prenumeratorė, su prenumeratoratą pratęšė, o už auką tariame nuosirdus acū.

x Bronius Gelažius, Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, atsuntė 22 dol. lietuviškos spaudos palaikymui ir pratęšė „Draugo“ prenumeratą 1986 metams. Br. Gelažių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuosirdus acū.

x Dr. Antanas Belickas, Evergreen Park, Ill., pratęšė „Draugo“ prenumeratą 1986 metams, pridėjo 25 dol. auką, o už kalėdines korteles ir kalendorių — 10 dol. Dr. Ant. Belicką skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuosirdus acū.

x Studentės norinčios per vasaros atostogas dirbti lietuvių senelių namuose gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260 (sk.)

Arnoldas Voketaitis kaip Don Basilio ir kaip Arnoldas Voketaitis. „Draugo“ koncerte kovo 16 d. jis dainuos garsiąją Don Basilio „Šnežito ariją“. Šį vaidmenį jis yra atlikęs 59 skirtinguose tos operos (Rossinio „Sevilijos kirpėjo“) pastatymuose.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NEUŽMIRŠKIME „DRAUGO“ KONCERTO

„Draugo“ koncertas rengiamas kovo 16 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Programą atliks mūsų solistai Daiva Mongirdaitė ir Arnoldas Voketaitis, muzikinę palydą styginio kvarteto.

Abu yra žymūs solistai, plačiai žinomi ne tik lietuvių tarpe. Daiva Mongirdaitė jau yra dainavusi „Draugo“ koncerte ir gražiai pasirodžiusi. Taip pat ji švietoje Chicago lietuvių operos scenoje ir paliko didelį įspūdį. Reikia manyti, kad ir šįkart ji sužibės visame savo balso pajėgume ir skambune.

Arnoldas Voketaitis beveik nėra reikalingas jokio pristatymo, jis plačiai žinomas muzikiniam pasauliui ir didžiųjų pasaulio scenų veteranas. Užtektų tik paminėti, kad Chicago Lyric operoje jis dainavo net 15 sezonų. Jis yra plačios apimties menininkas, sukūręs daug žymių vaidmenų. Lygiai lengvai ir įspūdingai jis gali atlikti komišką ir tragišką rolę. Jis yra dainavęs 56-šiuose „Sevilijos kirpėjo“ pastatymuose. Viena iš jo žymesnių rulių yra Don Kichotas. Šią operą 1910 m. J.F. Massenet parašė specialiai Šaliapiniui. Šaliapinas buvo ne eilinis dainininkas, tad ir opera parašyta aukšto lygio dainininkui. Arnoldas Voketaitis neišsigando ir šią rolę lengvai nugalėjo. Pirmą sykį šią rolę atliko Mexico City su dideliu pasisekimu. Pasisekimas buvo toks didelis, kad vienas kritikas prisiminė Šaliapiną, kuriam ši opera buvo parašyta. Jo balso plati skalė ir pajėgumas sukurti ir apvaldyti skirtingus charakterius skiria jį prie plačios apimties menininku. Leonard Bernstein, žymus New Yorko Philharmonijos dirigentas, kalbėdamas apie Voketaitį, pasakė, kad jis yra „most versatile“ (placiausias apimties) dainininkas — artistas tiek operoje, tiek koncertų salėje. Tarp kitų jis yra sukūręs Boris Godunovo, Mefistofelio, Jono Žiaurių ir daugelį kitų žymių rulių.

Arnoldo Voketaitio asmenyje mes turime reikalą ne su eiliniu dainininku, bet su plačiai iškilusiu dainininku. Atsilankę į „Draugo“ koncertą, turėsime progos jį išgirsti. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir prieš koncertą prie įėjimo.

J. Z.

SUSIRŪPINKIME MARQUETTE PARKO LIKIMU

Visi žinome, kad Marquette Parkas yra stambiausia lietuvių kolonija visame naujajame pasaulyje. Čia yra sukurtos ir lietuvių aukomis pastatytos įvairios įstaigos: tikrai lietuviško stiliaus Švė. M. Marijos Gimimo parapijos

bažnyčia, Šv. Kryžiaus ligoninė, Marijos aukštesnioji mergaičių mokykla. Čia veikia parapinė mokykla su stipria liuanistikos programa visuose skyriuose, dėstoma keletas lietuvių mokytojų. Netoliese daug metų veikia Donelaičio šeštadieninė aukštesnioji ir žemesnioji mokykla. Čia gyvena ir mūsų vyskupas Vincentas Brizgys, seselių kazimieriečių centras su gausia biblioteka. Čia taipgi evangelikai lietuviai yra įkūrę savo Tėviškės parapiją su jos vadovu vyskupu Ansu Trakium. Marquette Parke yra Altos centro būstinė, daugybė lietuviškų restoranų, užėgių, skanėstų krautuvių, knygynų. Čia veikia Danguolės Valentinaites suorganizuotas LB Socialinis centras, padedąs įvairiais reikalais vyresnio amžiaus lietuviams. Čia veikia 3 radijo programos: Margutis, Sophy Barkus ir Lietuvos aidai. Čia įsikūrusi ir Balfo centro raštinė, veikia 2 bankai — Midland ir Kasa. Marquette Parke gyvena didelis skaičius kultūrininkų, rašytojų, visuomenės darbuotojų, dantų gydytojų. Čia ir garsioji Baltic kėpykla, gaminanti tikrai lietuvišką duoną. Paramos krautuvei ir 2 gėlių lietuviškos krautuvės. Veikia stiprus lietuvių namų savininkų vienetas, namų pirkimo pardavimo įstaigos, lietuvių advokatai, kirpyklos, grožio saloniai. Visur gatvėse skamba lietuvių kalba. Pats rajonas gražiai sutvarkytas, žolynėliai apkarpyti, gėlynai, prie namų kiemeliai. Visur jaučiamas kultūringo piliečio pastangos išlaikyti švarą ir tvarką. Nėra šukšlynų, nė piktžolynų, kaip tai pasitaiko ir rytus nuo Western gatvės.

Bet ar ilgai tas visaks galės gražiai išsilaikyti? Juk kitos rasės žmonės visaipt stengiasi

savo ribas plėsti vis toliau į vakarus ir užimti mūsų vietas. Žodžiu, šiam žydinčiam lietuvių centrui gresia rimtas pavojus. Ar visi jaučiame tą grėsmę ir ar stengiamės tam pasipriešinti? Ar laikomės vieningai, nebėgdami į užmiesčius, kur pasklidę tarp svetimųjų prarasime savo tautinį identitetą?

Vienas iš kovos būdų yra pasinaudoti savo pilietinėmis teisėmis ir pareigomis ir eiti balsuoti tikrai vieningai ir gausiai bei pažūrių skirtumu, nes mūsų balsai gali nulemti šios kolonijos ateitį. Kaip tik kovo 18 dieną įvyks balsavimai. Pirmiausia noriu priminti, kad mūsų 15-sis wardas yra praplėstas, pridėdant daugiau kitos rasės gyventojų. Tad šį kartą bus dar sunkiau mūsų kandidatams surinkti balsų daugumą. Čia aš turiu galvoje mūsų reikalus gynusių 2 kandidatus: Frank Savicką ir Frank Brady. Pirmasis yra lietuviškos kilmės ir daug padėjo išrūpinti lietuvių kalbos dėstytoją Illinois universitete, o F. Brady yra airiškos kilmės, bet didelis ir nuosirdus lietuvių draugas, priklauso Lietuvos vyčiams jau 15 metų. Jis yra dabartinis aldermanas ir turi būti perrinktas. Jo oponentai yra kitos rasės kandidatai. Ir kas svarbiausia, kad kovo 18 d. balsuojant už F. Brady, nereikės pasisakyti, kokiai partijai priklausai, nes šis balsavimas ne pirminis, o tikras. Todėl visi lietuvių vieniniai respublikininkai ir demokratai ir niekam nepriklausai, jauni ir seni, vyrai ir moterys, turi eiti balsuoti už aldermaną Frank Brady, kad nepatektume į kitos rasės asmenų sauvalę ir prarastume savo gražų Marquette Parką. Jis kaip tik dabar yra

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

— Berisso „Mindaugo“ draugija išsirinko naują valdybą, kuri vadovaus iki 1967 metų. Šiuo metu Valentina Bukauskaitė de Persico yra pirmininkė, Jonas Griška — vicepirmininkė, Miriam Griškaitė — sekr., Francisco Persico — išdin., nariai — Viktoras Meškinis, Elena Czesun de Perotti, Mario Di Lorenzo, nariai kandidatai — Marta Di Lorenzo, Mikelaiteienė, Jurgis Sislaukas ir Jonas Jazauskas. Revizijos komisijon išrinkti: Albertas Griška, Adolfas Pamperas, Elena Šaulienė, kandidatai liko — Elena Bučytė Žagrakalienė, Juozas Bukauskas, Elena Dubicki Griškienė.

— Susivienijimas Lietuvių Argentinoje išsirinko dvejais metais naują valdybą. Pirmininku išrinktas Antanas Mikucionis, vicepirmininkas — A. Adelė Vajėgienė, 87 m. amžiaus, mirė Rosario mieste. Palaidota Gob. Galvez kapinėse. Nuliūdime liko sūnus su šeima.

Kristina M. Norkienė modeliuoja vakarinę suknelę iš „Esters“ krautuvių per Lietuvių Montessori vaikų namelių rengtą parodą.

Nuotr. Zigmo H. Woodward

aldermano pareigose, svarbu yra jį perrinkti.

Frank Savickas kandidatuoja į Committeeman pareigas. Jo balsavimai yra pirminiai, čia jau reikės nurodyti savo priklausomybę partijai. Bet ir čia mes galime jį paremti, paraginant kitus, niekur nepriklausančius lietuvius už jį pabaluoti.

Šie minėtieji pareigūnai daug prisidėjo, kad kitos rasės veržimasis buvo pristabdytas. Ir dabar jų balsas įstigaose gali daug nulemti mūsų naudai. Tad kas tik gali, balsuokite ir kitus paraginkite atiduoti savo balsus už šiuos kandidatus — Frank Savickas ir Frank Brady. Jie tikrai gins mūsų reikalus ir neleis sunaikinti mūsų gražų Marquette Parką.

P.P.B.

Albertas Stalioratis, išd. Marcelo Stanevičius, išd. padėjėju Richardas Bielinis, sekr. Sofija Barišauskienė, sekr. padėj. Alicia Mikucionytė, nariai — Max Vogel, Osvaldo Levanavičius, Angel Varela, J.C. Banylis, kandidatas liko — G. Barišauskas ir A. Stukas. Perduodamas organizacijos vairą, kalbėjo buvęs pirm. R. Stalioraitis.

— A.a. Praaas Galbuogis, 87 metų amžiaus, mirė sausio 23 d. Buvo kilęs iš Stakių, Raudonės vlsč., klasių apskr. Argentinoje gyveno nuo 1926 m. Čia vedė Bronė Račytė. Nuliūdime liko žmona, dukrė Bronė Stanevičienė, anūkas Marcelo Stanevičius, giminės jo ir žmonos Argentinos ir ok. Lietuvoje. Palaidotas Lanus kapų nišoje.

— A.a. Adelė Vajėgienė, 87 m. amžiaus, mirė Rosario mieste. Palaidota Gob. Galvez kapinėse. Nuliūdime liko sūnus su šeima.

JAV

— Phoenixo Lietuvių Bendruomenė, kurios pirmininkas yra Donatas Zakaras, vasario 8-9 dienomis surengė Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimą. Kalbėjo kvarteto nariai A. Polikaitis ir R. Dabšys iš Los Angeles, giedėjo A. Polikaitis ir E. Jarašūnas, koncertlebruočtas sv. Mišias laikė kun. V. Zakaras iš Floridos, kun. J. Domeika iš Tucson ir kun. A. Valiūška iš Phoenix. Pamokslą pasakė kun. J. Domeika. Programai vadovavo Nora Burbaitė abiem kalbam. Užbaigė Lietuvos himnų.

— „Bennington Banner“ laikraščio žiniomis Ričardas Kružikas, 14 metų, lankantis Summer Sonatina piano mokyklą, savo amžiumi pirmaujantis pianistas Vermonto valstijoje, atliko pianino programą Old Bennington, Vt., Bacho ir Bethoveno kūrinis. Būdamas 6 m. pradėjo mokyti pianinu skambinti. Savo muzikinėje veikloje du kartus laimėjo pirmą vietą: Vermonto Nacionalinės muzikos mokytojų kompozicijų konkurse ir taip pat rytinių valstijų divizijoje. Prieš kelias savaites buvo apdovanotas garbės pažymėjimu — Baldwin Junior Keyboard konkurse. Ričardas, Hoosick Falls gimnazijos mokinys, yra ir akompaniatorius mokyklos ir gimnazijos chorams, taip pat ir savo sesutei smuiko muzikoje. Be muzikos domisi ir įvairiu sportu. Priklauso slidinėtojų klubui. Su tėvais Ričardu, Terese ir sesute Danisa gyvena Buskirk, N.Y.

P.P.B.

Kaziuko mugės vienas stalas, kurį parengė vyresnės skautininkės. Iš kairės: Halina Molienė, Sofija Statkienė, Malvina Jonikienė ir Irena Vaitkienė. Nuotr. J. Tamulaitis

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, I.L. 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.